

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Atzinums Nr.16

par esošās infrastruktūras paplašināšanas sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonā “*Grantiņi*” Bauskas un Iecavas novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2020.gada 25.oktobrim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “*Vides serviss*” (reģistrācijas numurs 43603000807), adrese: Salātu iela 7a, Bauska, Bauskas novads, LV – 3901; elektroniskā pasta adrese: pasts@videsserviss.lv.

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “*Geo Consultants*” (reģistrācijas numurs 40003340949), adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV – 1004; elektroniskā pasta adrese: gc@geoconsultants.lv (turpmāk arī Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums paredzētajai darbībai – esošās infrastruktūras paplašināšanai sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonā “*Grantiņi*” Bauskas un Iecavas novadā (turpmāk Ziņojums) Birojā tika iesniegts 2017.gada 7.jūnijā. Aktualizētā Ziņojuma versija Birojā iesniegta 2017.gada 13.septembrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20.panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Esošās infrastruktūras paplašināšana sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonā “*Grantiņi*” (turpmāk Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Bauskas novada Codes pagasts, nekustamais īpašums “*Grantiņi*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 4052 002 0056) un Iecavas novada Iecavas pagasts, nekustamie īpašumi “*Vecgrantiņi*”

(zemes vienības kadastra apzīmējums 4064 014 0181) un “*Grantiņu izgāztuve*” (zemes vienības kadastra apzīmējums 4064 014 0344) (turpmāk arī Darbības vieta un/vai Īpašumi).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību:

- 3.1.1. Paredzētā darbība ietver esoša sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona “*Grantiņi*” (turpmāk Poligons) infrastruktūras paplašināšanu, paredzot jaunas atkritumu noglabāšanas krātuves (šūnas) izveidi, atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijas ar mehāniski – manuālas atkritumu šķirošanas līnijas uzstādīšanu, bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukuma izveidi un būvniecības, būvju nojaukšanas un lieltgabarieta atkritumu savākšanas un reģenerācijas laukuma izveidi (detalizētāka informācija ietverta turpmākās šī Biroja Atzinuma sadaļās).
- 3.1.2. Poligons atrodas uz divu novadu administratīvo teritoriju robežas – Bauskas novada Codes pagastā un Iecavas novada Iecavas pagastā. Poligons ir izveidots 2008. gadā projekta “*Zemgales reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošana Latvijā*” Nr.2004/LV/16C/PE/005 ietvaros, un tas izveidots blakus jau esošajai atkritumu izgāztuvei “*Grantiņi*”, kas darbojās kopš 1982. gada un 2008. gadā tika rekultivēta. Gan rekultivētā atkritumu izgāztuve, gan esošā Poligona darbība norisinās trīs zemes gabalos ar kopējo platību 10,58 ha, kuru īpašumtiesības pieder Bauskas pašvaldībai. Šobrīd Poligona darbība norisinās galvenokārt zemes gabalā “*Grantiņu izgāztuve*” (6,32 ha) un daļēji zemes gabalā “*Vecgrantiņi*” (0,85 ha), savukārt vecā, rekultivētā izgāztuve “*Grantiņi*” atrodas blakus zemes gabalā “*Grantiņi*” (3,41 ha). Poligons ietilpst Zemgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā, un tajā tiek nogādāti sadzīves atkritumi no Bauskas, Iecavas, Vecumnieku un Rundāles novadiem.
- 3.1.3. Poligona apsaimniekotājs kopš 2017. gada 1. janvāra ir Bauskas novada pašvaldības kapitālsabiedrība SIA “*Vides serviss*”, kas visu ar Poligonu saistīto saimniecisko darbību ir pārņēmusi no tā iepriekšējā apsaimniekotāja – SIA “*Zemgales EKO*”. Bauskas novada pašvaldības kapitālsabiedrība SIA “*Vides serviss*” ir veidota pašvaldības pastāvīgo funkciju realizācijai, un tās galvenie darbības virzieni ir sadzīves atkritumu apsaimniekošana, teritoriju un objektu labiekārtošana, apzaļumošana, uzturēšana un nekustamo īpašumu pārvaldīšana.
- 3.1.4. Ietekmes uz vidi novērtējums Paredzētajai darbībai, ko pieteica SIA “*Zemgales EKO*”, tika piemērots ar Biroja 2016. gada 26. augusta lēmumu Nr.237 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”, pamatojoties uz likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk Novērtējuma likums) 4.panta (1)daļas 1)punktu un 5)punkta a)apakšpunktu un 1.pielikuma 15.punktu. Programmu ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai Birojs izdeva 2016. gada 25. oktobrī (derīguma termiņš 2021. gada 25. oktobris). 2017. gada 9. jūnijā Birojā tika saņemta SIA “*Vides serviss*” vēstule Nr.1.13/160 par Paredzētās darbības ierosinātāja maiņu no SIA “*Zemgales EKO*” uz SIA “*Vides serviss*”. Izvērtējot iesniegto informāciju un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 33.panta pirmo, otro, trešo daļu, Birojs 2017. gada 7. augustā ar Lēmumu Nr.3 – 01/837 “*Par administratīvā procesa dalībnieka aizstāšanu administratīvajā procesā*”, nolēma ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā aizstāt SIA “*Zemgales EKO*” (reģistrācijas numurs 43603040477) ar SIA “*Vides serviss*” (reģistrācijas numurs 43603000807) (turpmāk arī Ierosinātāja).

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Darbības vieta atrodas Bauskas novada Codes pagasta un Iecavas novada Iecavas pagasta lauku teritorijā, aptuveni 740 m uz A pa gaisa līniju no valsts galvenās nozīmes autoceļa A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (*Grenctāle*) (turpmāk a/c A7), kura vienlaikus ir arī

Eiropas Savienības (turpmāk ES) nozīmes automaģistrāle *Via Baltica*. Tuvākās apdzīvotās vietas – *Dāliņi* Bauskas novadā un *Rosme* Iecavas novadā atrodas attiecīgi aptuveni 1,3km attālumā uz D pa gaisa līniju un 1,7km uz Z pa gaisa līniju no Darbības vietas. Poligonam piegulošajā teritorijā atrodas izkliedēta dzīvojamā apbūve. Uz Z un ZR no Darbības vietas izvietotas viensētas “*Naģi*”, “*Kāres*” un “*Lielklākšķi*”, kuru teritorijas atrodas attiecīgi aptuveni 230 m, 360 m un 400 m attālumā no Darbības vietas robežas, savukārt uz D, DA no Darbības vietas izvietotas viensētas “*Rūjnieki*”, “*Viesuļi*” un “*Stintes*”, kas atrodas attiecīgi aptuveni 330 m, 720 m un 760 m attālumā no Darbības vietas. Norādāms, ka Ziņojumā šie attālumi norādīti nedaudz lielāki.

- 3.2.2. Poligona teritorija ir sasniedzama no a/c A7, no kura līdz Poligonam saskaņā ar Ziņojumu ved aptuveni 860 m garš pašvaldības autoceļš ar grants segumu. Minētais pašvaldības autoceļš ved caur neapbūvētām lauksaimniecības zemēm. Šo autoceļu ikdienā izmanto gan ar Poligonu saistītais autotransports – uz un no Poligona braucošie atkritumu vedēji, Poligonā strādājošie darbinieki un apkalpojošais transports, gan arī viensētas “*Rūjnieki*” iedzīvotāji, un pa to iespējams sasniegt arī viensētas “*Naģi*” un “*Kāres*”.
- 3.2.3. Poligona darbībai 2013. gada 5. jūlijā ir izsniegta atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.JE13IA0002 (turpmāk Atļauja), kam ar 2017. gada 1. janvāra lēmumu Nr.JE17VL0001 ir veikta operatora maiņa no SIA “*Zemgales EKO*” uz SIA “*Vides serviss*”. Atļauja ir izsniegta:
  - 3.2.3.1. Atkritumu apglabāšanai Poligona krātuvē ar kopējo apglabājamo atkritumu daudzumu 65000 m³ jeb 78000 t (11000 t/gadā un 35 t/dnn), nosakot, ka krātuves platība ir 1 ha, krātuves ietilpība 65000 m³ un krātuves izmantošanas ilgums 10 gadi. Attiecībā uz atļautajiem apglabājamo atkritumu veidiem Atļaujas 23. tabulā saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumiem Nr.302 “*Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus*” noteikti 112 atkritumu klašu kodi, no kuriem 111 atbilst ražošanas un sadzīves atkritumiem, kas savukārt atbilst atļautajiem atkritumu apglabāšanas veidiem sadzīves atkritumu poligonā atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1032 “*Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi*” (turpmāk Noteikumi Nr. 1032), un tie netiek klasificēti kā bīstami, savukārt viens atkritumu klases kods – *Azbestu saturoši būvmateriāli (170 605)* tiek klasificēts kā bīstams.
  - 3.2.3.2. Inerto atkritumu (būvniecības atkritumu) apglabāšanai – izmantošanai Poligona teritorijas labiekārtošanā vai būvdarbiem Poligonā.
  - 3.2.3.3. Azbestu saturošu atkritumu (saistītā veidā) apglabāšanai atsevišķā Poligona nodaļumā.
  - 3.2.3.4. Sadzīves notekūdeņu apsaimniekošanai – administrācijas ēkas sadzīves notekūdeņu līdz 2 m³/dnn jeb 730 m³/gadā attīrīšanai bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās DCB-4K ar izplūdi novadgrāvī.
  - 3.2.3.5. Virszemes noteces ūdeņu (lietus un sniega kušanas ūdeņu) līdz 1,53 m³/dnn jeb 562 m³/gadā savākšanai un attīrīšanai attīrīšanas iekārtās EH1010C (ar smilšu uztvērēju un eļļas filtru), novadot attīrītos ūdeņus novadgrāvī.
  - 3.2.3.6. Infiltrāta apsaimniekošanai līdz 16,44 m³/dnn jeb 6000 m³/gadā ar tālāko notekūdeņu izsmidzināšanu uz krātuvē apglabātajiem atkritumiem vai izvešanu uz notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtām (saskaņā ar SIA “*Jelgavas ūdens*” noslēgtā līguma nosacījumiem).
  - 3.2.3.7. Pazemes ūdens ieguvei līdz 3,25 m³/dnn jeb 1186 m³/gadā no ūdens ieguves urbuma “*Grantiņu izgāztuve*”, kas ierīkots 180 m dziļumā.
- 3.2.4. Atbilstoši Ziņojumam Poligons ietver šādus galvenos infrastruktūras elementus:

- 3.2.4.1. Atkritumu apglabāšanas krātuvi – 1 ha jeb 10000 m² (krātuves aktīvā virsma – 9200m²).
- 3.2.4.2. Asfaltētus iekšējos ceļus un laukumus – 845 m².
- 3.2.4.3. Administratīvo ēku – 67,2 m².
- 3.2.4.4. Ugunsdzēsības ūdens baseinu – 400 m², dziļums 2,7 m.
- 3.2.4.5. Infiltrāta savākšanas sistēmu ar infiltrāta tvertni un baseinu, ieskaitot sūkņu staciju.
- 3.2.4.6. Infiltrāta uzkrāšanas baseinu – 210 m².
- 3.2.4.7. Kontroles – reģistrācijas sistēmu – svaru tiltu, barjeras un viedkaršu sistēmu. Papildus atzīmējams, ka aiz platformas svāriem atrodas dezinfekcijas laukums trakumsērgas epidēmiju un citu slimību novēršanai.
- 3.2.4.8. Iekšējo elektroapgādi no transformatora apakšstacijas, kas ietver arī teritorijas apgaismošanai nepieciešamo jaudu. Atzīmējams, ka arī apkure administrācijas ēkā tiek nodrošināta ar elektroenerģiju.
- 3.2.4.9. Lietus ūdens kanalizācijas un sadzīves notekūdeņu kanalizācijas sistēmu.
- 3.2.4.10. Ūdensapgādes sistēmu un ūdensapgādes urbumu “*Grantiņu izgāztuve*”, kas ierīkots Poligona pievedceļa kreisajā pusē. Atzīmējams, ka teritorijā starp Poligonu un a/c A7 atrodas vēl viens dziļurbums 165 m dziļumā, kas 1989. gadā ierīkots izgāztuves “*Grantiņi*” vajadzībām, tomēr urbums nekad nav ticis izmantots, un no tā nav pievilkti ūdensvads uz Poligona teritoriju. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, ņemot vērā to, ka urbuma turpmāka izmantošana nav paredzēta, to būtu nepieciešams tamponēt.
- 3.2.4.11. Grants pievedceļu 860 m garumā no a/c A7 – 5000 m².
- 3.2.4.12. Inspekcijas ceļu pa Poligona perimetru (iekļaujot rekultivētās izgāztuves teritoriju) 670 m garumā – 2345 m².
- 3.2.4.13. 2 m augstu žogu ap visu Poligona teritoriju un vārtus iebraukšanai.
- 3.2.4.14. Rekultivētās atkritumu izgāztuves teritoriju.
- 3.2.5. Saskaņā ar Ziņojumu Poligona teritorija nosacīti ir sadalīta atkritumu pieņemšanas zonā, atkritumu apglabāšanas zonā un infrastruktūras zonā (infrastruktūras izvietojums ietverts Ziņojuma 2.3. attēlā). Poligona darba laiks (atkritumu pieņemšana) ir darba dienās no plkst. 8:00 līdz 18:00, bet sestdienās un svētdienās Poligons nestrādā. Poligonā šobrīd strādā 9 darbinieki.
- 3.2.6. Raksturojot ar Poligona ekspluatāciju saistītās galvenās darbības un objektus, Ziņojumā norādīts, ka:
  - 3.2.6.1. Atkritumu pieņemšanai Poligonā uz iebraucamā ceļa pie administrācijas ēkas ir kontrolpunkts, kur notiek atkritumu kravu reģistrēšana, atkritumu vizuālā pārbaude, atkritumu kravas svēršana un nosūtīšana uz atkritumu apglabāšanas krātuvi. Norādīts, ka ievesto atkritumu radiācijas drošības kontrole Poligonā netiek veikta, jo šādas prasības nav izvirzītas atkritumu poligonu būvprojektēšanai. Atkritumu daudzuma noteikšana notiek, sverot uz svaru tilta Poligonā iebraucošo un iztukšoto izbraucošo transportlīdzekli. Pie svaru tilta uzstādīta “*Smart*” karšu sistēma, kas ļauj identificēt klientu, saņemot informāciju par tam piešķirtajiem limitiem, kā arī atvieglo un paātrina atkritumu pieņemēja darbu.
  - 3.2.6.2. Atkritumu apglabāšanas krātuve ar platību ~1 ha ir izbūvēta Poligona teritorijas Z daļā. Atkritumu krātuves pamatne veidota atbilstoši Noteikumu Nr. 1032 prasībām (noplanēta, noblietēta esošā grunts, bentonītmāla slānis; HDPE ģeomembrāna; ģeotekstils, 500 mm biezs filtrējošais slānis, tajā skaitā kolektors infiltrāta savākšanai (diametrs – 250 mm), ar

300 mm biezu oļu drenāžas slāni gar malām un 500 mm virs caurules). HDPE ģeomembrāna ir galvenais komponents krātuvē, kuras uzdevums ir nodrošināt grunts un gruntsūdeņu aizsardzību no piesārņojuma ar infiltrātu. Šī ģeomembrāna ir mehāniski izturīga, ilgstoši ekspluatējama, droša pret infiltrāta agresīvo iedarbību, kontaktā ar ķīmiskām vielām savas īpašības praktiski nemaina. Poligonā apglabāšanai atvestie atkritumi krātuvē tiek izbērti, vizuāli pārbaudīti un nostumti apglabāšanai. Lielāko atkritumu daļu, ko ikdienā pieņem Poligonā apglabāšanai, veido nešķiroti sadzīves atkritumi, bet tiek pieņemti arī būvniecības un lielgabarīta atkritumi, bioloģiski noārdāmie atkritumi, ielu slaucīšanas atkritumi, patēriņam un pārstrādei nederīgi materiāli, plastmasas, papīra un kartona iepakojums u.c. veidu atkritumi. Atkritumu apstrāde un atbilstoša sagatavošana – šķirošana pirms to apglabāšanas Poligonā šobrīd netiek nodrošināta. Tomēr, ja krātuvē ievestajos atkritumos tiek konstatēti bīstamie atkritumi, tie tiek izņemti un novietoti šim gadījumam paredzētajā bīstamo atkritumu savākšanas konteinerā. Attiecībā uz azbestu saturošajiem atkritumiem norādīts, ka nodalījums, kurā šie atkritumi tiek noglabāti, ir piepildīts (kopumā noglabātas 456,8 t) un šie atkritumi Poligonā vairs netiek pieņemti.

- 3.2.6.3. Apglabātie atkritumi tiek bļietēti, izmantojot buldozeru – kompaktoru. Izveidojusies sablīvētā kārta 2 – 2,5 m augstumā tiek pārklāta ar pārsedzes materiālu. Krātuve ir aprīkota arī ar objektiem tā darbības uzraudzīšanai un piesārņojuma izplatības mazināšanai – proti, lai varētu kontrolēt un pārraudzīt teritoriju un krātuves ekspluatāciju, apkārt krātuvei ir izveidots 3,5 m augsts sānu valnis, uz kura atrodas inspekcijas ceļš, savukārt krātuves ekspluatācijas gaitā, ņemot vērā valdošo vēju virzienu, tiek uzstādīti pārvietojami sieta žogi vieglās atkritumu frakcijas uztveršanai, kā arī tiek veikta regulāra apkārtējās teritorijas tīrīšana un piesārņojuma kontrole. Tāpat putnu atbaidīšanas nolūkos Poligonā ir uzstādīta putnu atbaidīšanas ierīce.
- 3.2.6.4. Atkritumu uzglabāšanas laikā rodas infiltrāts – šķidrums, kas ir izsūcies caur apglabājamiem atkritumiem un filtrācijas procesā bagātinājies ar izšķīdinātajām vai suspendētajām vielām, kā dēļ tas satur ievērojamas dažādu piesārņojošo vielu koncentrācijas. Lai nepieļautu infiltrāta nokļūšanu apkārtējā vidē, Poligonā ir ierīkota infiltrāta savākšanas sistēma, kas nodrošina infiltrāta ūdeņu savākšanu atkritumu krātuvē, tā novadīšanu uz uzkrāšanas baseinu un nepieciešamības gadījumā – gada sausajā periodā infiltrāta padošanu ar jaudīgiem sūkņiem atpakaļ uz Poligona krātuvi izsmidzināšanai uz atkritumiem ar nolūku novērst atkritumu pašaiizdegšanos. Norādīts, ka infiltrāta pārsūkņēšana uz krātuvi notiek ar sūkni, kas īpaši konstruēts neattīrīta infiltrāta sūkņēšanai agresīvā vidē. Sniedzot infiltrāta uzkrāšanas baseina raksturojošos parametrus, Ziņojumā norādīts, ka baseina platība ir 11,80 x 17,80 m jeb 210 m² un baseina darba tilpums – 260 m³, tas izvietots krātuves A pusē un to no trīs pusēm iežogo uzbērts 2,3 m augsts valnis. Norādīts, ka esošais infiltrāta savākšanas baseins pie vidējo nokrišņu daudzuma šobrīd esošā Poligona stāvoklī nodrošina 42 dnn uzpildes rezervi, bet pie maksimālā dienas nokrišņu daudzuma – 1,37 dnn rezervi. Tādējādi pārāk liela infiltrāta apjoma veidošanās gadījumā to atbilstoši noslēgtajam līgumam ar SIA “Jelgavas ūdens” izved uz Jelgavas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Infiltrāta izvešanas nepieciešamība tiek noteikta vizuāli, un tā ir cieši saistīta ar nokrišņu apjomu un biežumu. Tā, piemēram, 2016. gadā infiltrātu nav bijusi nepieciešamība izvest, savukārt 2015. gadā izvesti 100m³ infiltrāta un 2014. gadā – 1060 m³ infiltrāta. (Detalizētāks infiltrāta savākšanas sistēmas, t.sk. infiltrāta savākšanas baseina raksturojums sniegts Ziņojuma 2.1. nodaļā.)
- 3.2.6.5. Lietus notekūdeņu savākšanai no poligona asfaltētās teritorijas 850 m² platībā poligonā “Grantiņi” ierīkota lietus notekūdeņu apsaimniekošanas sistēma, kas novada lietus notekūdeņus uz attīrīšanas iekārtām EH1010C ar jaudu 10 l/sek. (ar smilšu uztvērēju un

eļļas filtru). Attīrītais ūdens tiek novadīts poligona apvadgrāvī, kas caur vairākiem savstarpēji savienotiem niedru nostādināšanas dīķiem savienots ar meliorācijas grāvi poligona A malā. Lietus ūdens kanalizācijas tīkls sastāv no 7 PVC gūlijām, 5 PVC skatakām, 84 m lietus kanalizācijas cauruļvadiem ar diametriem 160 mm un attīrīšanas iekārtām. Smiltis no smilšu uztvērēja tīrīšanas tiek izmantotas atkritumu kārtu pārklāšanai. Lietus ūdens kanalizācijas tīkls darbojas paštecē režīmā un sastāv no trīs zariem. No pirmajiem diviem zariem notekūdeņi nonāk pirmajā smilšu un eļļas filtrā. Poligona apvadgrāvī nonāk arī rekultivētās atkritumu izgāztuves lietus ūdeņi jeb virszemes notece.

- 3.2.6.6. 2012. gada novembrī Poligonā ir izbūvēta gāzes savākšanas sistēmas 1. kārtā, kas ietvēra divas atkritumu slānī horizontāli novietotas perforētas cauruļvadu līnijas (šobrīd sistēma nav pabeigta un vēl nedarbojas).
- 3.2.7. Atbilstoši Atļaujas nosacījumiem Poligona teritorijā atļauts uzglabāt tādas nebīstamas vielas kā grunti atkritumu pārklāšanai (500 t/gadā), zāģu skaidas potenciāli izlijušo naftas produktu savākšanai (0,3 t/gadā), polipropilēna maisus azbestu saturošo atkritumu apglabāšanai (50 gab.), kā arī izmantot dīzeļdegvielu, kas tiek klasificēta kā bīstamā viela un kura Poligonā netiek uzglabāta.
- 3.2.8. Vērtējot Poligona ietilpību, Ziņojumā norādīts, ka līdz 2016. gada beigām saskaņā ar Valsts statistikas pārskata “Nr. 3 - Atkritumi” informāciju Poligonā pieņemtas 76000 t atkritumu, kas ir tuvs krātuves sākotnēji plānotajai ietilpībai. Ziņojumā norādīts, ka līdz jaunās šūnas izveidei, intensīvāk nodrošinot atkritumu blietēšanu ar kompaktoru un veidojot nedaudz stāvākas nogāzes, ir iespējams palielināt krātuves ietilpību par ~10 000 t, kas Biroja vērtējumā precizējams un nosacījumi atkritumu šūnas izveidei nosakāmi kontekstā ar Paredzēto darbību, lemjot par grozījumiem Atļaujā.
- 3.2.9. Saskaņā ar Bauskas novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023. gadam (turpmāk Bauskas novada Teritorijas plānojums) grafisko daļu “*Bauskas novada Codes pagasta teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana*” Bauskas novadā esošajai Darbības vietas daļai, kur atrodas rekultivētā izgāztuve (zemes gabals “*Grantiņi*”), noteikts zonējums “*Tehniskā apbūve*”. Darbības vietas daļai, kas atrodas Iecavas novadā, saskaņā ar Iecavas novada teritorijas plānojuma¹ (turpmāk Iecavas novada Teritorijas plānojums) grafisko daļu “*Funkcionālais zonējums un aizsargjoslas*”, noteikts zonējums “*Tehniskās apbūves teritorija*” (zemes gabala “*Grantiņu izgāztuve*” teritorijas daļai, kur šobrīd tiek veikta atkritumu apglabāšana, un pārējai zemes gabala “*Grantiņu izgāztuve*” teritorijai un zemes gabala “*Vecgrantiņi*” teritorijai). Atbilstoši minētajiem Teritorijas plānojumiem apkārt vecajai un jaunajai atkritumu apglabāšanas krātuvei ir noteikta 100 m sanitārās aizsargjoslas zona, kurā galvenokārt atrodas Darbības vietā un blakus zemes īpašumos esošās lauksaimniecības zemes. Dzīvojamo māju sanitārās aizsargjoslas robežās nav (norādīts, ka viensēta “*Grantiņi*”, kas atsevišķos karšu resursos tiek uzrādīta kā zemes gabalā “*Vecgrantiņi*” esoša, ir nojaukta, un nekāda saimnieciskā darbība šajā viensētā netiek veikta).
- 3.2.10. Raksturojot Darbības vietā esošos apgrūtinājumus, Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar Zemesgrāmatu ierakstiem Poligona teritorijā noteikts servitūts 0,266 ha platībā ar tiesību uz braucamo ceļu par labu autoceļam, zemes gabalā “*Grantiņu izgāztuve*” noteikta aizsargjosla gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ar nominālo spriegumu 0,4 kV 0,5 ha platībā un zemes gabalā “*Vecgrantiņi*” noteikta aizsargjosla gar elektrisko tīklu kabeļu līniju. Papildus ap

¹ Apstiprināts ar Iecavas novada domes Saistošiem noteikumiem Nr.5 (apstiprināti ar Iecavas novada domes 2017. gada 16. maija lēmumu (prot.Nr. 8, 2.p.)) “*Par Iecavas novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu*”, kas stājas spēkā no 2017.gada 1.augusta (Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2017.gada 1.augusta vēstule Nr.15 – 2/6009).

ūdensapgādes urbumu, kas ierīkots Poligona pievedceļa kreisajā pusē, ir ierīkota 10m stingrā režīma aizsargjosla, kas norobežota ar žogu. Ūdensapgādes urbuma aizsargjosla nav nostiprināta Zemesgrāmatā.

3.2.11. Sniedzot raksturojumu par Poligonam piegulošo teritoriju, Ziņojumā norādīts, ka Poligons robežojas ar 7 zemes īpašumiem, kam noteikts zonējums "*Lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas*", kā arī vienam no robežojošajiem zemes gabaliem noteikts zonējums "*Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas*". Novērtēts, ka blakus zemes gabalos tiek veiktas ar lauksaimniecību saistītas darbības. Attiecībā uz zemes gabalu, kam noteikts zonējums "*Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas*" novērtēts, ka saskaņā ar šādu zemju izmantošanas nosacījumu regulējošajiem normatīvajiem aktiem to izmantošanai nav noteikti ierobežojumi vai piesardzības pasākumi, kas būtu jāievēro saistībā ar piegulošajās teritorijās esošu citu saimniecisko darbību. Tuvākā zemnieku saimniecība, kas saņem ES platībmaksājumus bioloģiskās lauksaimniecības atbalstam, identificēta 6,7 km attālumā no Poligona teritorijas. Atbilstoši Ziņojumam piegulošo teritoriju īpašnieki ir gan fiziskas, gan juridiskas personas, kā arī viens īpašums – autoceļš, kas ved uz Poligonu, pieder pašvaldībai. Ziņojumā novērtēts, ka Poligonam tuvākajā apkārtnē nav industriālu objektu, dzīvojamo masīvu, sabiedrisku ēku un objektu. Norādīts, ka aptuveni 1,3 km attālumā uz A no Poligona teritorijas plānota dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* trase un *Via Baltica* apvedceļš.

3.2.12. Novērtējot vides apstākļus uzņēmuma teritorijā un tā apkārtnē, Ziņojumā norādīts sekojošais:

3.2.12.1. Teritorija atrodas Lielupes upju baseina apgabalā, kam raksturīgs blīvs upju tīkls. Konkrētajā gadījumā Poligonam tuvākā upe ir Dolītes upe, kas ietek Īkstrumā, savukārt Īkstrums tālāk ietek Iecavas upē, kura savienojas ar Lielupi. Atbilstoši Ziņojumam Dolītes upē noslēdzas 3,1km garš meliorācijas grāvis, kura augštece atrodas aptuveni 120 – 200 m attālumā uz A no esošās Poligona teritorijas un kurš robežojas ar Poligona teritoriju tās A malā. Norādīts, ka Poligona virszemes noteces ūdeņu savākšanai ap krātuvi ir izveidots novadgrāvis, kas savienots ar minēto meliorācijas grāvi caur vairākiem savstarpēji savienotiem nostādināšanas dīķiem. Novadgrāvī ieplūst arī attīrītie sadzīves notekūdeņi. Ziņojumā atzīmēts, ka Dolītes upes lejtece caur 200 m garu meliorācijas grāvi, kas atrodas aptuveni 2,9 km attālumā DR, R virzienā no Poligona teritorijas, ir savienota arī ar Garozes upi. Saskaņā ar Ziņojumā ietvertu informāciju Poligona un tā piegulošās teritorijas apsekošanas laikā, kas veikta 2016. gada 12. decembrī, konstatēts, ka plūsmas ātrums savienojuma grāvī ir niecīgs un ūdens praktiski ir stāvošs, tomēr atkarībā no meteoroloģiskajiem apstākļiem daļa no virszemes noteces var norisināties arī caur Garozes upi, kas ietek Lielupē.

3.2.12.2. Atbilstoši Lielupes upju baseinu apgabala plūdu riska pārvaldības plānam 2016. – 2021. gadam, kā arī Bauskas un Iecavas novadu Teritorijas plānojumos noteiktajam secināts, ka Poligona teritorija neatrodas plūdu riska teritorijā. Norādīts, ka tuvākās plūdu riskam pakļautās teritorijas atrodas uz D un R (Lielupes teritorija), kā arī A (Iecavas upes teritorija).

3.2.12.3. Virszemes noteces režīma regulēšanai Poligonam piegulošajās teritorijās ir ierīkotas plašas meliorācijas sistēmas. Konkrēti attiecībā uz Darbības vietā esošo meliorācijas sistēmu Ziņojumā norādīts, ka saskaņā ar 2007. gadā sagatavoto Poligona Tehniskā projekta dokumentāciju, kas saskaņota ar Lauksaimniecības pārvaldi, un tajā iekļautajiem materiāliem, tajā skaitā topogrāfisko plānu ar apakšzemes komunikācijām Poligona teritorijā nav konstatētas esošās meliorācijas sistēmas elementi, savukārt pēc pieejamās informācijas VSIA "*Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi*" Meliorācijas digitālā kadastra sistēmā (www.melioracija.lv) visus Darbības vietā ietilpstošos zemes gabalus, tajā skaitā rekultivētās izgāztuves teritoriju lielākā vai mazākā mērā skar esošās meliorācijas sistēmas elementi – drenas, kolektori un grāvji (Ziņojuma 11. pielikums).

- 3.2.12.4. Poligona teritorija izvietota Viduslatvijas zemienē, Zemgales līdzenuma A daļā, limnoglaciālo nogulumu aizpildītā drumlinu līdzenumā. Zemes virsmas absolūtās augstuma atzīmes Poligona un tam piegulošajās teritorijās mainās no 38,50 m v.j.l. R daļā līdz 26,00 m v.j.l. teritorijas A daļā. Poligona teritorija ir ierīkota paugura (drumlina) Z nogāzē. Ziņojumā norādīts, ka Poligona un tam piegulošās teritorijas ģeoloģiskā un hidroģeoloģiskā uzbūve tās augšējā daļā ir samērā labi izpētīta, jo apkārtējās teritorijās ir veikti dažādi ģeoloģiskās izpētes darbi, kā arī apkārtnē ir ierīkoti ūdensapgādes urbumi. Detalizētāks teritorijas ģeoloģisko apstākļu raksturojums sniegts Ziņojuma 3.9.nodaļā.
- 3.2.12.5. Inženierģeoloģisko griezumu Poligona teritorijā līdz 15 – 25 m dziļumam veido kvartāra nogulumi: tehnogēnie – uzbērtā grunts, glaciolimniskie – smalkgraudaina līdz sīkgraudaina smilts, kā arī glacigēnie – morēnas mālsmilts un smilšmāls ar grants graudu un oļu piejaukumu. Atbilstoši Ziņojumam mūsdienu ģeoloģiskie procesi teritorijā noris ārkārtīgi lēni un neietekmē pašreizējās un iecerētās darbības Poligonā, norādot, ka raksturīgākie mūsdienu ģeoloģiskie procesi ir teritorijas pārpurvošanās, taču tie konkrētajā teritorijā noris ļoti lēni.
- 3.2.12.6. Poligona teritorijā gruntsūdens līmenis atkarībā no atrašanās vietas reljefā un zemāk iegulošās morēnas virsmas rakstura atrodas no 2,01 m līdz 5,67 m dziļumam (26,8 – 30,93 m v.j.l.). Tā plūsma no Poligona ir vērsta uz A blakus esošā reljefa pazeminājuma virzienā. Atbilstoši Ziņojumam tuvākajā apkārtnē ekspluatējamie pazemes ūdens horizonti ir saistīti ar augšdevona Amatas (D_{3am}) un Gaujas (D_{3gj}) svītas smilšakmeņiem. Arī Poligona saimnieciskajām vajadzībām ierīkotā urbuma filtrs izvietots Gaujas – Amatas ūdens horizontā (filtra intervāls ierīkots smilšakmens slāņos no 156,0 līdz 174,0 m dziļumā).
- 3.2.12.7. Saskaņā ar VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk LVĢMC) datu bāzi “*Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs*” (turpmāk Reģistrs) Poligona teritorijā bijusī atkritumu izgāztuve “*Grantiņi*” reģistrēta kā piesārņota teritorija (reģ.Nr. 40648/1965). Ziņojumā secināts, ka piesārņojošo vielu spektrs Reģistrā liecina par tipisku sadzīves atkritumu izgāztuvju radītu piesārņojumu (BSP, KSP rādītāju un smago metālu paaugstinātas koncentrācijas). Pēdējā aktuālā informācija Reģistrā par izgāztuves “*Grantiņi*” darbību un vides kvalitātes stāvokli ierakstīta 2004. gadā pirms tās rekultivācijas, kas veikta 2008. gadā. Ziņojumā norādīts, ka līdz ar 2008. gadā veikto izgāztuves rekultivāciju piesārņojuma avots ir ierobežots un vides stāvoklis tiek pastāvīgi kontrolēts ar virszemes ūdens un gruntsūdens kvalitātes monitoringa palīdzību. Attiecībā uz vides stāvokļa monitoringu norādāms, ka kopumā saskaņā ar Atļaujas nosacījumiem Poligonā tiek nodrošināts gruntsūdens (pazemes ūdeņu), virszemes ūdeņu, infiltrāta un apglabātās atkritumu masas monitorings, tajā skaitā:
- 3.2.12.7.1. Gruntsūdens (pazemes ūdeņu) monitorings 5 gruntsūdens urbumos, kas ierīkoti no 6,0 līdz 11,5 m dziļumā un izvietoti ap vecās izgāztuves un jaunās krātuves teritoriju. Atzīmējams, ka, lai precizētu gruntsūdens kvalitāti ārpus Poligona teritorijas, 2017. gada maijā tika paveikta papildus izpēte Poligona iespējamā gruntsūdens piesārņojuma ietekmes noskaidrošanai, izpētes laikā ierīkojot divus papildus urbumus gruntsūdens plūsmas lejtecē virzienā no Poligona.
- 3.2.12.7.2. Virszemes ūdeņu monitorings novadgrāvī ap Poligonu un Poligona apkārtnē, kas sastāv no 7 novērošanas punktiem, no kuriem divi punkti paredzēti lietūs un sadzīves notekūdeņu kontrolei.
- Detalizētāka informācija par vides monitoringa veikšanas parametriem pieejama Atļaujā, savukārt līdzšinējā monitoringā iegūto rezultātu izvērtējums ietverts Ziņojumā un šī Atzinuma 6.4.3. nodaļā.

- 3.2.13. Darbības vietā un tās apkārtnē 3 km rādiusā ap izgāztuvi veikts esošo dabas vērtību novērtējums, ko sagatavojusi sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperte (Ekspertes atzinums ir pievienots Ziņojuma 4.pielikumā). Atbilstoši novērtētajam apsekotā teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, kā arī teritorijā netika konstatētas aizsargājamās augu sugas vai biotopi, kas atbilstu aizsargājamo biotopu minimālajiem kritērijiem. Apsekojot teritoriju, Eksperte konstatējusi, ka teritorijas lielāko daļu – 80% veido rudērāli biotopi, daļēji dabiskas platības sastopamas aptuveni 15% no kopējās platības, bet dabiskas – mazāk kā 5%.
- 3.2.14. Lielais lauksaimniecības zemju īpatsvars veido cilvēku pārveidotu, viendabīgu ainavu ar atsevišķām koku un viensētu grupām. Ziņojumā norādīts, ka 1km rādiusā ap Darbības vietu neatrodas ainaviski un kultūrvēsturiski vērtīgas teritorijas, kā arī kultūrvēsturiskie pieminekļi, rekreācijas un tūrisma objekti. Novērtēts, ka vistuvāk – aptuveni 730 m uz R atrodas vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis “*Velna kalns*” (valsts aizsardz.Nr.323), kas atrodas blakus Žagarkalnu kapiem. Norādāms, ka Darbības vieta neatrodas minētā arheoloģijas pieminekļa un kapu aizsargjoslā.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Paredzētās darbības ietvaros Poligonā ir paredzēta infrastruktūras paplašināšana, kuras galvenais mērķis ir poligonā ievesto atkritumu atbilstoša sagatavošana turpmākai izmantošanai, samazinot apglabājamo atkritumu apjomu. Mērķa realizācijai Poligonā paredzēta sekojošu infrastruktūras objektu izbūve:
- 3.3.1.1. Jaunas atkritumu noglabāšanas šūnas izveide (apvienojot jauno šūnu ar jau esošo atkritumu noglabāšanas šūnu). Jaunās atkritumu noglabāšanas šūnas platība paredzēta ~1,5 ha, un prognozēts, ka tajā turpmākajos gados būs iespējams novietot ~180000 m³ jeb ~216000 t atkritumu. Viena šūnas daļa (sekcija) paredzēta kā biošūna bioloģiski noārdāmo atkritumu, kas tiks atšķiroti mehāniski – manuālā atkritumu šķirošanas līnijā, potenciālai novietošanai. Pārējā šūnas daļā paredzēts noglabāt atšķirotos un citus inertos atkritumus, kuru turpmāka izmantošana nebūs iespējama.
- 3.3.1.2. Atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijas (iekārtas) uzstādīšana, kurā paredzēts sašķirot visus Poligonā ievestos nešķirotos sadzīves atkritumus, kā arī tiek paredzēta iespēja pāršķirot dalīti vāktos atkritumus (papīru, kartonu, plastmasas un gumijas izstrādājumus, dažāda materiāla iepakojumu). Šķirošanas rezultātā paredzēts atdalīt turpmākai izmantošanai derīgus materiālus (papīru, kartonu, plastmasas un gumijas izstrādājumus, metālu, u.c.), bioloģiski noārdāmos atkritumus un inertos atkritumus (kas satur t.sk. sekundāro kurināmo materiālu). Nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas iekārtas maksimālā jauda paredzēta ~15 t/h, sašķirotot ~10000 t/gadā, 38 t/dienā nešķirotu sadzīves un dalīti vāktu atkritumu. Iekārta darbosies apmēram līdz 8h/dnn, 261 d/gadā.
- 3.3.1.3. Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukuma izveide ar kapacitāti 6300t/gadā. Laukumā paredzēts kompostēt galvenokārt atkritumu šķirošanas līnijā atšķirotos bioloģiski noārdāmos atkritumus (turpmāk tekstā – BNA) ar mērķi tos pēc kompostēšanas pārsijāt un derīgo materiāla daļu izmantot kā regulāro pārklājumu noglabāšanas šūnā vai, sagatavojot komposta materiālu poligona teritorijā vai citu teritoriju labiekārtošanai. Kompostēšanas laukumā būs iespējams kompostēt arī tīrus BNA, kas poligonā var tikt ievesti no atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem vai iedzīvotājiem, kā piemēram, ielu saslaukas, zari, lapas u.c. Tīru BNA plūsma paredzēta līdz 300 t/gadā.
- 3.3.1.4. Būvniecības, būvju nojaukšanas un lielgabarīta atkritumu savākšanas un reģenerācijas laukuma izveide. Reģenerācijai pakļauto atkritumu apstrādes apjoms – 1000 t/gadā. Būvgružu un lielgabarīta atkritumu apstrāde paredzēta vispirms manuāli, atlasot tādus

materiālus kā plastmasas, gumijas, kartonu, koku, savukārt būvgružu daļa tiks sasmalcināta, izmantojot sijātāju – drupinātāju, kurš ir papildaprīkojums autotransporta frontālajam iekrāvējam. Būvgružu sijātāja – drupinātāja jauda paredzēta ~16 t/dienā. Ņemot vērā nelielo būvgružu apjomu, ko būs nepieciešams sasmalcināt un sasijāt pēc piemaisījumu manuālās atdalīšanas, sijātājs – drupinātājs darbosies vidēji vienu līdz divām dienām nedēļā, apstrādājot līdz 20 – 30 t šāda veida atkritumus nedēļā.

- 3.3.1.5. Poligona (atkritumu) gāzes savākšanas, utilizācijas un infiltrāta savākšanas sistēmas ierīkošana. Poligona gāzes savākšana paredzēta gan jaunajā šūnā, izbūvējot gāzes savākšanas caurules, gan šobrīd aktīvajā atkritumu noglabāšanas šūnā, kur jau ir izbūvēta atkritumu gāzes savākšanas sistēmas 1.kārta. Savāktās gāzes utilizācija paredzēta utilizācijas iekārtā, tādējādi samazinot gaisu piesārņojošo vielu emisijas, kas veidojas atkritumu sadalīšanās procesā. Gāzes utilizācija var notikt sadedzināšanas lāpā vai arī iekārtā ar tālāku elektroenerģijas ražošanu poligona saimnieciskām darbībām. Savukārt atkritumu sadalīšanās rezultātā veidojošais infiltrāts no jaunās šūnas paredzēts savākt un uzkrāt jau šobrīd esošajā infiltrāta dīķī. Tiek plānota arī vēl viena infiltrāta dīķa izveide. Uzkrātais infiltrāts tiek novadīts atpakaļ uz krātuvi vai arī nepieciešamības gadījumā izvests no Poligona teritorijas uz Jelgavas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām saskaņā ar noslēgto līgumu.
- 3.3.2. Jaunās atkritumu noglabāšanas šūnas pamatni plānots veidot uz jau apglabātajiem atkritumu slāņiem Poligona esošajā šūnā, kā arī daļēji uz vecās, rekultivētās atkritumu izgāztuves “*Grantiņi*” teritorijas. Norādīts, ka jaunās šūnas pamatnei būs nepieciešama esošo atkritumu daļēja norakšana, kā arī rekultivētās izgāztuves atsegšana un daļēja atkritumu norakšana, lai veidotu izlīdzinātu pamatni jaunai šūnai atbilstoši likumdošanas prasībām. Jaunās šūnas pamatnē plānoto infiltrāta savākšanas drenāžas sistēmu tehnoloģiski paredzēts savienot ar esošās šūnas drenāžas sistēmu. Atkritumu norakšanas (atrakšanas) laikā paredzēta to eksperimentāla pāršķirošana ar mērķi noskaidrot atgūt iespējamo atkritumu apjomu un sastāvu. Pāršķirošanas rezultātā esošo smalksni plānots ieklāt jaunās šūnas pamatnē, savukārt atgūtos materiālus (stikls, plastmasas, gumijas izstrādājumi, kuru diametrs ir >100mm, metāls) realizēt kā tālākai pārstrādei izmantojamo materiālu. Pēc teritorijas sagatavošanas un izlīdzināšanas, paredzēts uzsākt būvdarbus jaunās šūnas pamatnes izbūvei.
- 3.3.3. Atkritumu šķirošanas angāra un ar to saistītās infrastruktūras aprakstā norādīts, ka atkritumu šķirošanas līniju paredzēts izvietot stacijas teritorijā, taisnstūra formas angārā (ar aptuveniem gabarītmēriem 25 x 40 m). Angāra ēku plānots būvēt no tērauda karkasa (metāla rāmjiem un saišu sistēmām), kas balstīts uz dzelzsbetona stabveida pamatiem, angāra augstums ~11m. Ap angāru plānots veidot asfaltētu laukumu ar atkritumu šķirošanu saistīto darbību nodrošināšanai, galvenokārt transporta ērtai kustībai, kas pievedīs atkritumus šķirošanai, un izvedīs atšķirotos atkritumus un materiālus (kopējais apbūves laukums paredzēts ~5000 m² (ieskaitot teritoriju, kas paredzēta būvgružu un lielgabariņa atkritumu reģenerācijai), telpu kopējā platība ~1000 m². Angāra grīdu plānots veidot no stiegrota monolīta betona plātnes no mehāniski un ķīmiski noturīga betona, kas novērtēta kā atbilstoši piemērota ikdienas darbībām ar atkritumiem. Angārā paredzēts iebūvēt 2 vārtus autotransporta tehnikas iebraukšanai/izbraukšanai, kas veidoti kā sekciju tipa vertikāli paceļami vārti (ar automātisko vārtu pacelšanas mehānismu un slēdzeni).
- 3.3.4. Raksturojot atšķirotu atkritumu veidus un apjomus, to apsaimniekošanu, Ziņojumā norādīts, ka atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijā (līnijā), sašķirojot ~10000 t/gadā nešķirotus sadzīves atkritumus (t.sk. dalīti vāktu atkritumu apjoms ap 300 t/gadā), paredzēts atšķirot sekojošus atkritumu (materiālu) veidus un apjomus (ņemot vērā to, ka sadzīves atkritumu sastāvs nav vienmērīgs, norādītie apjomi var mainīties ±10 – 15% robežās):
- 3.3.4.1. Bioloģiski noārdāmie atkritumi (atkritumu klase 191213) – ap 60% no ievesto nešķirotu atkritumu apjoma. Pieņemot, ka poligonā “*Grantiņi*” šķirošanai tiks ievesti ap 10000

t/gadā nešķiroti sadzīves atkritumi (t.sk. 300t/gadā – dalīti vākti atkritumi), tiek prognozēts, ka bioloģiski noārdāmo atkritumu daļa šķirošanas rezultātā veidos ap 6000 t/gadā. Tiek norādīts, ka atsiņātā BNA daļa satur arī citus piemaisījumus un smalksnes, apmēram 20%. Atšķirotos BNA ik dienas paredzēts nogādāt poligona teritorijā plānotajā bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumā kompostēšanai, veidojot tehnisko kompostu.

- 3.3.4.2. Prognozēts, ka bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumā vienlaicīgi atradīsies ~4/5 kompostējamais materiāls, bet ~1/5 – gatavais komposts. Kompostēšanai paredzētais materiāls – atšķirotie bioloģiski noārdāmie atkritumi no šķirošanas līnijas un Poligonā ievestie tīrie BNA, kam papildus šķirošana nav nepieciešama, paredzēts kompostēt vējrinās (stirpās), kuru platums paredzēts līdz 4 m, augstums līdz 2 m, garums – visa laukuma garumā, t.i. līdz 80 m. Norādīts, ka vējrinās būs atklātas, bet nepieciešamības gadījumā, lai novērstu smaku emisijas un sīko frakciju izplatīšanos vēja ietekmē, tās plānots nosegt ar agroplēvi vai citu, līdzvērtīgu materiālu.
- 3.3.4.3. Melnais un krāsainais metāls (melnie metāli – atkritumu klase 191202; krāsainie metāli – atkritumu klase 191203) – ap 1-2 % no ievesto nešķirotu atkritumu apjoma. Atšķirotu melno un krāsaino metālu paredzēts uzglabāt šķirošanas angāra telpās konteineros. Atšķirotu metālu plānots realizēt tālākai apsaimniekošanai specializētiem komersantiem. Atšķirotā metāla no poligona izvešana plānota pēc nepieciešamības – vidēji vienu reizi mēnesī (vai arī retāk, atbilstoši reālai situācijai).
- 3.3.4.4. Turpmākai apstrādei izmantojamais materiāls – ap 40% no manuāli atšķirotu atkritumu kopējā apjoma (ap 1600 t/gadā). Turpmākai reģenerācijai izmantojamo materiālu plānots atlasīt manuāli, pēc BNA frakcijas atdalīšanas. Aptuvenais, turpmākai reģenerācijai derīgo materiālu sadalījums no šī daudzuma prognozēts sekojošs: kartons, papīrs (atkritumu klase 191201) ap 35-40 % no reģenerācijai derīgo materiālu apjoma; plastmasas un gumijas izstrādājumi (atkritumu klase 191204) ap 60-65 % no reģenerācijai derīgo materiālu apjoma; metāla iepakojums, alumīnija iepakojums (atkritumu klases 191202, 191203) ap 2-5 % no reģenerācijai derīgo materiālu apjoma.
- Atšķirotu materiālu atsevišķi pa tā veidiem plānots sapresēt un uzglabāt ķīpās angāra telpās – papīrs un kartons, savukārt dažādus plastmasas un gumijas izstrādājumus iespējams uzglabāt gan angāra telpās, gan ārpus tām, blakus piegulošajā laukumā. Kopumā angārā un tam piegulošajā laukumā plānots uzglabāt ne vairāk kā 1 mēnesī atšķirotu un sapresēto materiālu, ap 160-170 tonnām. Norādīts, ka atšķirotu plastmasas, gumijas, papīra un kartona materiālu iespējams realizēt divējādi – kā materiālu turpmākai šķirošanai un pārstrādei vai kā sekundāro kurināmo. Prognozēts, ka atšķirotais materiāls tiks izvests vienu – divas reizes mēnesī (vai arī biežāk, retāk, pēc nepieciešamības).
- 3.3.4.5. Inertie atkritumi (atkritumu klase 191212) – ap 50-60 % no manuāli atšķirotu atkritumu kopējā apjoma. Inertie atkritumi to lielākajā daļā veido grūti pārstrādājamus organiskās un neorganiskās izcelsmes materiālus, piemēram, higiēnas preces, akmeņus, smiltis, smalksnes u.c.
- 3.3.4.6. Poligonā netiek un nav plānots pieņemt bīstamos atkritumus, tomēr ir vispārzināms, ka šāda veida atkritumi var būt atrodami nešķirotu sadzīves atkritumu sastāvā, tai skaitā arī māsaimniecības atkritumos. Tos paredzēts atlasīt un izvietot speciālos marķētos konteineros un nodot bīstamo atkritumu apsaimniekotājam.
- 3.3.5. Poligona plānoto infrastruktūras izbūvi kopumā paredzēts realizēt laika posmā no 2017. gada līdz 2019. gadam.
- 3.3.6. Pasākumi, lai novērstu ievesto un sašķirotu (apstrādāto) atkritumu nokļūšanu vidē:

- 3.3.6.1. Nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas tehnoloģisko procesu paredzēts nodrošināt slēgtās telpās atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijas teritorijā, līdz ar to Izstrādātājās vērtējumā šajā procesā apstrādei paredzēto atkritumu nokļūšana apkārtējā vidē būs samazināta līdz minimumam. Ziņojumā norādīts, ka atkritumu šķirošanas angārā vārti būs aizvērti, lai ar vēju neaizrautu viegli lidojošos materiālus ārpusē. Vārtus paredzēts atvērt tikai gadījumos, kad pa tiem iebrauks vai izbrauks apkalpojošais autotransports, tādējādi nodrošinot arī gaisa apmaiņu angārā (citviet Ziņojumā prognozēts, ka vārti būs atvērti aptuveni 2 h/dnn). Savukārt, atšķirotā materiāla daļas, kurā būs viegli lidojošās frakcijas, kā plastmasas maisiņi, plastmasas un papīra atliekas, paredzēts uzkrāt angāra telpās un novirzīt presēšanai ķīpās. Atšķirotā, ķīpās sapresēto materiālu iespējams uzglabāt gan ārpus angāra telpām, blakus pieguļošajā laukumā stacijas teritorijā, gan angāra telpās. Lai novērstu smalko frakciju izplatīšanos vēja ietekmē, nepieciešamības gadījumā sagatavotā materiāla ķīpas, kas paredzētas uzglabāt uz laukuma, plānots nosegt ar agroplēvi vai citu, līdzvērtīgu materiālu. Būvniecības, būvju nojaukšanas un lielpārveidības atkritumu savākšanas un reģenerācijas laukumā līdz šķirošanai atvestie un uzkrātie atkritumi (materiāls) arī var tikt nosegti ar agroplēvi vai citu, līdzvērtīgu materiālu, lai novērstu smalko frakciju izplatīšanos vēja ietekmē.
- 3.3.6.2. Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumu paredzēts iežogot ar ~4m augstu žogu, kā arī iespējama izveidoto stirpu noseģšana ar agroplēvi vai citu, līdzvērtīgu materiālu.
- 3.3.6.3. Lai novērstu atkritumu nokļūšanu vidē no atkritumu noglabāšanas šūnas, to regulāri paredzēts pārklāt ar tehnisko kompostu, savukārt tās šūnas daļas, kurās nenotiks aktīvā atkritumu apglabāšana, – pārsegt ar pārklājošo materiālu (ģeosintētisku vai analoģu materiālu).
- 3.3.6.4. Ierosinātāja paredzējusi pastiprināti nodrošināt ar vēju aizpūsto atkritumu salasīšanu poligonam pieguļošajā teritorijā. Poligonam pieguļošās teritorijas apsekošana un ar vēju aizpūsto frakciju salasīšana paredzēta katru dienu, veicamie darbi atbilstoši gadalaikam un situācijai. Tāpat paredzēta divu līmeņu – koku un krūmu stāva apstādījumu veidošana pa poligona perimetru. Piemērotākās apstādījumu sugas tiks izvērtētas tehniskā projekta sagatavošanas laikā. Ierosinātājās vērtējumā šim mērķim piemērota būtu egļu rinda koku stāvā, izvēloties jau 2 – 3 m sasniegušus koku stādus un ātraudzīgu sugu izvēle krūmu stāvā (piem., bioloģiskās koksnes kārkli).
- 3.3.7. Pēc jauno infrastruktūras objektu izbūves Poligonā sagaidāmas būtiskas izmaiņas uzņēmuma līdzšīnējā, esošajā darbībā – ienākošie atkritumi pirms to apglabāšanas šūnā tiks sašķiroti, atdalot turpmākai izmantošanai un reģenerācijai derīgo daļu, tādējādi ievērojami samazinot apglabājamo atkritumu apjomu un paildzinot poligona darbību. Atbilstoši provizoriskajiem aprēķiniem, kas veikti, novērtējot esošo situāciju ar datormodelēšanas palīdzību, poligona potenciālā kapacitāte turpmākai atkritumu novietošanai ir ~180000 m³ jeb 216000 t. Ņemot vērā pašreiz esošo poligona konfigurāciju, situāciju teritorijā, vidējo ievesto atkritumu apjomu teritorijā gadā, kā arī to, ka noglabāto atkritumu apjomu iespējams samazināt, tos iepriekš sašķirot (līdz šim tas netika nodrošināts), poligona darbību iespējams paildzināt aptuveni par 18 – 20 gadiem.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipi paredz prasību, ka Paredzētās darbības novērtējuma ietvaros tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas gan tehnoloģiskajam procesam, gan darbības vietai. Atbilstoši Ziņojumam – kā galvenās un būtiskākās darbības ir jaunas atkritumu noglabāšanas krātuves (šūnas) izveide un atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijas ar mehāniski manuālas atkritumu šķirošanas līnijas uzstādīšanu. Ņemot vērā Poligona nelielo platību un tā esošo konfigurāciju, kā arī apstākli,

ka jauna atkritumu Poligona būvniecība Zemgales reģionā netiek izskatīta, norādīts, ka jaunas atkritumu noglabāšanas krātuves (šūnas) izveidei praktiski nav alternatīvas esošās situācijas kontekstā, taču pastāv alternatīvas atkritumu šķirošanas līnijas tehnoloģiskajai shēmai – respektīvi, vērtējot Paredzētās darbības alternatīvos risinājumus, Ziņojumā ir vērtētas divas alternatīvas nešķirotu atkritumu šķirošanas tehnoloģijai:

- 3.4.1.1. Nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošana, atsevišķos šķirošanas posmos izmantojot cilvēku roku darbu (1.alternatīva).
- 3.4.1.2. Nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošana, izmantojot pilnībā automatizētu tehnoloģisko procesu (2.alternatīva).
- 3.4.2. Raksturojot 1.alternatīvu, norādīts, ka mehāniski – manuālās atkritumu šķirošanas līnijas pirmajā posmā atkritumi tiek šķiroti mehāniski, ko dara automatizētas iekārtas, savukārt otrajā posmā atkritumi uz slīdošās lentas tiek šķiroti ar rokām, ko nodrošina cilvēki manuāli. Savukārt sniedzot 2.alternatīvas raksturojumu, norādīts, ka šī alternatīva paredz nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanu, izmantojot pilnībā automatizētu tehnoloģisko procesu (cilvēku klātbūtne atkritumu šķirošanā tiek izslēgta, to dara optiskie šķirotāji).
- 3.4.3. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju abu salīdzināšanai izvēlēto alternatīvu gadījumā šķirojamo atkritumu apjoms saglabājas nemainīgs (10000 t/gadā), kā arī abu alternatīvu gadījumā atkritumu pieņemšana, transportēšana un izvešana no Poligona teritorijas saglabājas nemainīga (kā tas aprakstīts Ziņojuma 2.nodaļā).
- 3.4.4. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam – kā galvenie kritēriji abu piedāvāto alternatīvu izvērtēšanai izmantoti identificētie būtiskākie ietekmes uz vidi aspekti un papildfaktori, kas norādīti Ziņojuma 7.1.tabulā. Visi iepriekšminētie aspekti abu alternatīvu gadījumā novērtēti, izmantojot Izstrādātājas izveidotus vērtēšanas kritērijus, kur zemākais no tiem (-2) atbilst būtiski negatīvai ietekmei, bet augstākais (+2) būtiskai pozitīvai ietekmei. Ziņojumā piedāvātās atkritumu šķirošanas tehnoloģiskās alternatīvas izvērtētas pēc to ietekmes uz vidi. Vienlaikus piemērotākā risinājuma izvēlei vērtēti arī citi faktori, piemēram, tehnoloģiskās izmaksas, cilvēkresursu piesaiste, atšķirotā materiāla kvalitāte u.c.
- 3.4.5. Atbilstoši vērtēšanas kritērijiem veikts abu tehnoloģisko alternatīvu salīdzinājums. Secināts, ka nav konstatējami tādi apstākļi, kas nepieļautu vienas vai otras alternatīvas pielietošanu. Abu piedāvāto alternatīvu realizācija novērtēta kā iespējama. Galvenās identificētās atšķirības vērtētajām alternatīvām ir tehnoloģisko iekārtu izmaksas, kas ir augstākas 2.alternatīvas gadījumā, taču nepieciešamo cilvēkresursu apjoms ir lielāks 1.alternatīvas gadījumā.
- 3.4.6. Izvērtējot un salīdzinot nešķirotu atkritumu šķirošanas apjomu – 10000 t/gadā, Ziņojumā secināts, ka priekšroka ir dodama 1.alternatīvas izvēlei, kas paredz nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanu, atsevišķos šķirošanas posmos izmantojot cilvēku roku darbu. Biroja vērtējumā abas alternatīvas ir iespējamās un tām nav būtisku atšķirību IVN aspektā.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. SIA “Zemgales EKO” 2016. gada 9. augusta vēstule Nr.1 – 9.2/92 “Par paredzētās darbības iesniegumu” (Birojā saņemta 2016.gada 10.augustā).
- 4.2. Biroja 2016. gada 26. augusta lēmums Nr.237 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.
- 4.3. Izstrādātājas 2016. gada 16. septembra elektroniskā pasta vēstule, ar kuru iesniegts paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu.

- 4.4. SIA “Zemgales EKO” 2016. gada 21. septembra vēstule Nr.1 – 9.2/106 “*Par programmas izstrādāšanu*” ar lūgumu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei (Birojā saņemta 2016. gada 22. septembrī).
- 4.5. Izstrādātājas 2016. gada 13. oktobra vēstule Nr.586/2016 “*Par SIA “Zemgale EKO” plānotās darbības sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem*” (Birojā saņemta 2017. gada 14. oktobrī), ar kuru Birojā iesniegtas paziņojuma par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu izdrukas no Iecavas novada pašvaldības, Bauskas novada pašvaldības, Ierosinātājas un Izstrādātājas interneta vietnēm, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāti, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes prezentācija, paziņojuma par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu publikāciju kopijas laikrakstos “*Bauskas dzīve*” un “*Iecavas ziņas*”, kā arī reģistrēto sūtījumu saraksts par individuālo informēšanu un vēstules kopija, kas adresēta nekustamo īpašumu īpašniekam (valdītājam), kura nekustamais īpašums robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju.
- 4.6. Biroja 2016. gada 25. oktobrī izdotā Programma Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumam.
- 4.7. Izstrādātājas 2017. gada 10. marta elektroniskā pasta vēstule, ar kuru iesniegts paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.
- 4.8. Izstrādātājas 2017. gada 13. marta elektroniskā pasta vēstule, kurā norādītas saites uz ievietoto paziņojumu par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu.
- 4.9. Izstrādātājas 2017. gada 24. marta vēstule Nr.158/2017 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu sanāksmes protokoliem*”, ar kuru iesniegti ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokoli un sanāksmju dalībnieku reģistrācijas lapas.
- 4.10. SIA “*Vides serviss*” 2017. gada 9. jūnija vēstule Nr.1.13/160 “*Par paredzētās darbības ierosinātāja maiņu*”, kurā norādīts, ka tā pārņem SIA “*Zemgales EKO*” ierosināto darbību.
- 4.11. Izstrādātājas 2017. gada 7. jūnija vēstule Nr.283/2017 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma precizētās redakcijas iesniegšanu*”, ar kuru iesniegts izstrādātais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums un paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Birojā.
- 4.12. Izstrādātājas 2017. gada 9. jūnija vēstule Nr.296/2017 “*Par papildus informācijas iesniegšanu*”, ar kuru iesniegti ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma ievaddatu faili gaisa piesārņojošo vielu un smaku emisijām.
- 4.13. Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk Pārvalde) 2017. gada 27. jūnija vēstule Nr.3.5. – 20/906 “*Par sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona “Grantiņi” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”.
- 4.14. SIA “*Vides serviss*” un SIA “*Zemgales EKO*” 2017. gada 28. jūnija iesniegums Nr.1.13/182 “*Par paredzētās darbības ierosinātāja maiņu*”, ar kuru lūgts administratīvajā procesā aizstāt ierosinātāju SIA “*Zemgales EKO*” ar tā tiesību saistību pārņēmēju SIA “*Vides serviss*”.
- 4.15. Izstrādātājas 2017. gada 30. jūnija vēstule Nr.331/2017 “*Par pilnvarojumu un ekspertu sniegto pakalpojumu apmaksu*”, ar kuru iesniegts 2015. gada 10. septembrī noslēgtais līgums starp SIA “*Zemgales EKO*” un Izstrādātāju par Ziņojuma sagatavošanu, 2016. gada 2. septembrī noslēgtā vienošanās starp SIA “*Zemgales EKO*” un Izstrādātāju par jaunu darbību iekļaušanu Ziņojumā, 2017. gada 28. aprīlī noslēgtā vienošanās starp “*Vides serviss*” un Izstrādātāju par līguma termiņa pagarināšanu.
- 4.16. Biroja 2017. gada 7. augusta lēmums Nr.3 – 01/837 par administratīvā procesa dalībnieka aizstāšanu administratīvajā procesā.
- 4.17. Biroja 2017. gada 7. augusta vēstule Nr.3 – 01/838 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”, ar kuru lūgts Izstrādātājai sniegt papildus informāciju.

- 4.18. Izstrādātājas 2017. gada 13. septembra vēstule Nr.478/2017, ar kuru Birojā iesniegts papildinātais Ziņojums un paziņojums par aktualizētā Ziņojuma iesniegšanu Birojā.
- 4.19. Biroja 2017. gada 14. septembra vēstule Nr.3 – 01/956 par atzinuma izdošanas termiņa pagarinājumu.
- 4.20. Izstrādātājas 2017. gada 21. septembra iesniegums, kurā skaidrots, ka tehniskas kļūdas dēļ Birojā 2017.gada 13.septembrī iesniegta Ziņojuma (papīra versija) iepriekšējā redakcija. Precizētā Ziņojuma papīra versijas iesniegtas 2017. gada 21. un 22. septembrī.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta "*Bauskas dzīve*" 2016. gada 16. septembra publikācijā un laikraksta "*Iecavas ziņas*" 2016. gada 16. septembra publikācijā Nr.37(1107). Informācija tika ievietota arī Bauskas novada pašvaldības interneta vietnē www.bauska.lv, Iecavas novada pašvaldības interneta vietnē www.iecava.lv, SIA "*Zemgales EKO*" interneta vietnē www.zemgaleseko.lv, Izstrādātājas interneta vietnē www.geoconsultants.lv, kā arī Biroja interneta vietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli bija pieejami Bauskas novada domē Bauskā, Uzvaras ielā 1, darba laikā, Iecavas novada domē Iecavā, Skolas ielā 4, darba laikā, kā arī SIA "*Zemgales EKO*" un Izstrādātājas interneta vietnēs www.zemgaleseko.lv un www.geoconsultants.lv. Paziņojumi par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu individuāli ierakstītu vēstļu veidā tika nosūtīti to nekustamo īpašumu īpašniekiem (valdītājiem), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju (kopā 7 adreses). Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2016. gada 7. oktobrim.
- 5.1.2. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2016. gada 27. septembrī plkst.17:00 Ierosinātājas telpās Bauskā, Salātu ielā 7a un plkst.19:00 Iecavas mūzikas un mākslas skolas koncertzālē Iecavā, Grāfa laukumā 1:
- 5.1.2.1. Saskaņā ar 2016. gada 27. augusta Bauskā notiekošās sanāksmes protokolu sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 9 personas, t.sk. 2 Ierosinātājas, 1 SIA "*Zemgales EKO*" un 2 Izstrādātājas pārstāvji. Klātesošajiem tika sniegta informācija par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, Poligona līdzšinējo darbību un plānotajām darbībām nākotnē, plānotās darbības potenciālajām ietekmēm uz vidi u.c. Sanāksmes dalībnieki interesējās par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras termiņiem, Poligonā atlikušo vietu turpmākai atkritumu noglabāšanai, izsakot bažas, ka tajā ir palicis maz vietas, kā arī izteica viedokli par iepirkuma izsludināšanu un iepirkuma tehnisko projektu u.c. jautājumiem.
- 5.1.2.2. Saskaņā ar 2016. gada 27. augusta Iecavā notiekošās sanāksmes protokolu sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 7 personas, t.sk. 1 Ierosinātājas, 1 SIA "*Zemgales EKO*" un 2 Izstrādātājas pārstāvji. Klātesošajiem tika sniegta informācija par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, Poligona līdzšinējo darbību un plānotajām darbībām nākotnē, plānotās darbības potenciālajām ietekmēm uz vidi u.c. Sanāksmes dalībnieki interesējās par notekūdeņu novadīšanu, Poligona norobežošanu ar žogu, smakām, gāzes dedzināšanu, ainavas izvērtējumu, šķirošanas uzsākšanu, apstādījumu ierīkošanu u.c.
- 5.1.3. Ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā netika saņemti sabiedrības priekšlikumi vai ierosinājumi par Paredzēto darbību.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

5.2.1. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta *"Bauskas dzīve"* 2017. gada 3. marta publikācijā Nr. 18 un papildus arī laikraksta *"Iecavas ziņas"* 2017. gada 10. marta publikācijā, kā arī informācija tika ievietota Bauskas novada pašvaldības interneta vietnē www.bauska.lv, Iecavas novada pašvaldības interneta vietnē www.iecava.lv, Izstrādātājas interneta vietnē www.geoconsultants.lv un Biroja interneta vietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Bauskas novada domē Bauskā, Uzvaras ielā 1, Iecavas novada domē Iecavā, Skolas ielā 4, kā arī Izstrādātājas interneta vietnē www.geoconsultants.lv.

5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2017. gada 15. martā plkst. 17:00 Ierosinātājas telpās Bauskā, Salātu ielā 7a un plkst. 19:00 Iecavas mūzikas un mākslas skolas koncertzālē Iecavā, Grāfa laukumā 1:

5.2.2.1. Saskaņā ar 2017. gada 15. marta Bauskā notiekošās sanāksmes protokolu uz sabiedrisko apspriešanu bija ieradušies tikai Ierosinātājas un Izstrādātājas pārstāvji.

5.2.2.2. Saskaņā ar 2017. gada 15. marta Iecavā notiekošās sanāksmes protokolu sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 6 personas, t.sk. 2 Izstrādātājas pārstāvji un 1 Ierosinātājas pārstāvis. Klātesošajiem tika sniegta informācija par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, Poligona apsaimniekotāja maiņu, Poligona līdzšinējo darbību un infrastruktūras objektiem, Poligonam tuvākajiem objektiem, plānotajām darbībām nākotnē, plānoto darbību realizācijas termiņiem, plānotās darbības potenciālajām ietekmēm uz vidi, pozitīvajiem aspektiem un ieguvumiem u.c. Sanāksmes dalībnieki interesējās par grunts paraugu ņemšanu, monitoringa urbumu dziļumu un stāvokli, Poligona darba laiku, emisiju izplatīšanos, gala Ziņojuma apspriešanu sanāksmē, Ziņojuma apstiprināšanu pašvaldībā, nolietoto riepu pieņemšanu, radiācijas kontroli, smakas mērījumiem, grauzēju kontroli, virszemes ūdeņu analīzēm, piebraucamā ceļa uz Poligonu uzlabošanu, koku stādīšanu pa Poligona perimetru u.c., kā arī sanāksmes dalībnieki izteica vairākus priekšlikumus Paredzētās darbības realizācijai.

5.2.3. Ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojā netika saņemti sabiedrības priekšlikumi vai ierosinājumi par Paredzēto darbību.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

5.3.1. Ziņojums Birojā tika iesniegts 2017. gada 7. jūnijā. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Bauskas novada pašvaldības interneta vietnē www.bauska.lv, Iecavas novada pašvaldības interneta vietnē www.iecava.lv un Biroja interneta vietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums elektroniski bija pieejams Bauskas novada pašvaldības interneta vietnē www.bauska.lv.

5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojā tika saņemta Pārvaldes 2017. gada 27. jūnija vēstule Nr.3.5. – 20/906 *"Par sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona "Grantiņi" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu"*, kurā Pārvalde norādījusi, ka tā nav konstatējusi Ziņojumā būtiskas nepilnības.

5.4. Sabiedrības informēšana par papildināto Ziņojumu:

5.4.1. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20.panta (2) un (3)daļu, Birojs ar 2017. gada 7. augusta vēstuli Nr.3 – 01/838 nodeva ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu Ierosinātājam un Izstrādātājam papildināšanai un trūkumu novēršanai.

5.4.2. Papildinātais Ziņojums Birojā tika iesniegts 2017. gada 13. septembrī. Paziņojums par iesniegto Ziņojumu tika publicēts Bauskas novada pašvaldības interneta vietnē www.bauska.lv, Iecavas novada pašvaldības interneta vietnē www.iecava.lv un Biroja interneta vietnē www.vpvb.gov.lv. Papildinātais Ziņojums elektroniski bija pieejams Bauskas novada pašvaldības interneta vietnē www.bauska.lv. Sabiedrības priekšlikumi vai ierosinājumi par papildināto Ziņojumu netika saņemti.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

6.1. IVN ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tajā skaitā ietekmes, kas izriet no būvdarbu nepieciešamības, būvniecības laikā radušos atkritumu apsaimniekošanas, atkritumu transportēšanas, gaisu piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanās, trokšņa līmeņu izmaiņām, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz ekosistēmām un bioloģisko daudzveidību, aizsargājamām dabas teritorijām, sugām un biotopiem, kultūrvēsturiskiem objektiem, ainaviskām teritorijām, grunts un gruntsūdens kvalitāti u.c. jomām, kā arī šo jomu mijiedarbību. Ziņojumā ir analizēta Paredzētās darbības atbilstība atsauces dokumentiem par labākajiem pieejamiem tehnoloģiskajiem paņēmieniem (turpmāk LPTP) atkritumu pārstrādes nozarē.

6.2. Novērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Ziņojuma autori ir apzinājuši galvenos ar Darbības vietu un Paredzēto darbību saistītos faktorus, kas var radīt nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, tajā skaitā ņemot vērā līdzšinējo teritorijas izmantošanas veidu un vides stāvokli, piesārņojuma līmeni vietās, kur tas pārsniedz vides kvalitātes normatīvus, esošās un citas plānotās darbības, apkārtnes teritorijas un iedzīvotāju blīvumu, Paredzētās darbības raksturu, apjomus, piesārņojuma un traucējumu veidus, negadījumu un avāriju riskus u.c. Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā, to paplašinot. Šī novērtējuma ietvarā Birojs secina, ka viens no būtiskākajiem aspektiem ir gaisa piesārņojums un smakas, kas rodas jau esošās darbības ietvaros un atsevišķos aspektos palielināsies pēc Paredzētās darbības realizācijas, kā arī līdz ar Poligonā plānotajām izmaiņām paredzams arī neliels trokšņu līmeņa pieaugums, t.sk. no būvniecības, būvju nojaukšanas un lielpabeigta atkritumu savākšanas un šķirošanas laukuma ekspluatācijas un transportēšanas. Potenciāli būtiska ietekme uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, augsnes un grunts kvalitāti varētu rasties avāriju situācijās, ja avārijas rezultātā augsnē, gruntī, gruntsūdeņos un virszemes ūdeņos nonāktu piesārņojošas vielas, tajā skaitā būvdarbu laikā. Ziņojumā netiek prognozētas būtiskas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgu teritoriju un ekosistēmu pārveidošana, tomēr ainaviskā aspektā jāreķinās, ka tomēr atkritumu krātuves augstumu perspektīvā pakāpeniski plānots palielināt par maksimāli 17 m. Vienlaikus norādāms, ka Ierosinātāja ir paredzējusi pasākumu kopumu ietekmju mazināšanai, kas detalizētāk vērtēts turpmākajās šī atzinuma sadaļās.

6.3. Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:

6.3.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija, izmaiņas gaisa kvalitātē un iespējamā smaku izplatība.

6.3.2. Trokšņa līmeņa izmaiņas.

6.3.3. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība.

6.3.4. Avāriju un negadījumu riski.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Gaisu piesārņojošo vielu emisija, izmaiņas gaisa kvalitātē un iespējamā smaku izplatība:

6.4.1.1. Esošā gaisa piesārņojuma novērtēšanai un raksturošanai atbilstoši Atļaujas nosacījumiem poligonā nav identificēti punktveida emisijas avoti, savukārt kā difūzi emisijas avoti poligonā ir identificēti transportlīdzekļi (poligona darbības nodrošināšanai nepieciešamā tehnika un atkritumu pārvadāšanas (pievešana/izvešana) transportlīdzekļi), kā arī sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuve kopumā. Atbilstoši Atļaujas 12.4.5. punkta nosacījumiem esošajai darbībai 2014. gada augustā veikti divi smaku koncentrācijas mērījumi, uz kuru pamata sagatavots smaku emisiju limitu projekts. Novērtējot iegūtos rezultātus, secināts, ka aprēķinātās smakas koncentrācijas apdzīvotās vietās atbilst normatīvo aktu prasībām.

6.4.1.2. No Ziņojuma izriet, ka:

6.4.1.2.1. Poligona kā iekārtas darbība norisinās 24 h/dnn (365 dnn/gadā), tomēr aktīvās darbības (atkritumu ieviešana, šķirošana, izvietošana u.c.) paredzētas tikai darba dienās dienas laikā, bet vakarā un naktī darbības nav plānotas. Drupināšanas un šķirošanas darbības būvniecības, būvju nojaukšanas un lielpārvešanas atkritumu savākšanas un reģenerācijas laukumā tiks organizētas vidēji vienu līdz divas darba dienas nedēļā dienas perioda ietvaros.

6.4.1.2.2. Nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas iekārtas maksimālā jauda paredzēta ap 15 t/h, taču plānots, ka dienā tiks sašķiroti aptuveni 38 t nešķirotu sadzīves un dalīti vāktu atkritumu, ap 10000 t/gadā atkritumu. Atkritumu šķirošanas iekārtas norādītais darba laiks – 2088 stundas gadā (261 dienas gadā, 8 stundas darba dienās, sestdienās un svētdienās atkritumu šķirošana netiek paredzēta). Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju ventilācija ir paredzēta manuālās šķirošanas kabīnēm (kabīnes atrodas angārā), kas tiks nodrošināta no angāra. Gaisa apmaiņu angārā nodrošinās dabiskā ventilācija, proti, gaisa apmaiņa notiks caur diviem vārtiem, kas paredzēti atkritumu transportlīdzekļu iebraukšanai (prognozēts, ka vārti kopsummā būs atvērti 2 h/dnn).

6.4.1.2.3. Paredzētais BNA kompostēšanas laiks ir līdz sešiem mēnešiem. BNA kompostēšanas process paredzēts 24 h/dnn, 365 d/gadā.

6.4.1.2.3.1. BNA, kuru šķirošana nav nepieciešama, plānots nogādāt laukumā uzreiz pēc to ieviešanas poligona teritorijā un kompostēt kopā ar atšķirotiem BNA. Atšķirotos un neatšķirotos BNA paredzēts samaisīt kopā, lai kompostēšanas procesa laikā veidotos pēc iespējas mazāk smakas.

6.4.1.2.3.2. Lai kompostēšanas process noritētu veiksmīgi, ir jānodrošina noteikta temperatūra noteiktajā laika periodā. Līdz ar to, kompostēšanas laikā regulāri paredzēts pārbaudīt kompostējamā materiāla temperatūru un sausnas saturu, lai noteiktu stirpas maisīšanas, mitrināšanas un biokompostēšanas materiāla izmantošanas nepieciešamību. Lai samazinātu smakas veidošanos, paredzēts nodrošināt regulāru skābekļa padevi, maisot stirpas (kompostēšanas procesā vējrinādas tiks regulāri apmaisītas un sajauktas, veicinot trūdēšanas procesu).

6.4.1.2.3.3. Gatavo tehnisko kompostu (atšķirotu bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas rezultātā atsiļātais materiāls, tajā skaitā “zaļais” kompostētais BNA, ~5100 t/gadā) paredzēts glabāt kompostēšanas laukumā un to pēc nepieciešamības izmantot poligona vajadzībām – pakāpeniski izmantot atkritumu slāņu ikdienas pārklāšanai atkritumu krātuvē (šūnā), lai ierobežotu atkritumu un smaku izplatīšanos poligonā

un tā tuvākajā apkārtnē, kā arī šo kompostu var izmantot poligona teritorijas apzaļumošanai. Prognozēts, ka tehniskā komposta izmantošana šūnas regulārā pārklājuma veidošanai var būt ik pārdienas, vai retāk.

6.4.1.3. Viena no būtiskākajām ietekmēm, kas saistāma ar nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ir smaku veidošanās, jo atkritumu masa satur bioloģiski noārdāmos atkritumus un smakas izraisītāji ir atkritumi un to sadalīšanās produkti. Smakas Poligona teritorijā var veidoties visos tehnoloģiskajos posmos – atkritumu pieņemšanā, īslaicīgā uzglabāšanā pirms to šķirošanas, šķirošanas procesā, atšķirotu atkritumu un materiāla īslaicīgā uzglabāšanā pirms to izvešanas no teritorijas, kompostēšanas procesā. Darbības ar atkritumiem, tajā skaitā atkritumu transportēšana (emisijas rada autotransports, kas piegādās nešķirotus atkritumus uz Poligona teritoriju, kā arī aizvedīs atšķirotos materiālus tālākai pārstrādei) un būvgružu drupināšana, rada arī piesārņojošo vielu emisiju gaisā, kas ietekmē gaisa kvalitāti.

6.4.1.4. Ziņojumā ir iekļauts Paredzētās darbības ietekmes vērtējums uz gaisa kvalitāti. No Ziņojuma izriet, ka:

6.4.1.4.1. Poligonā identificēti sekojoši piesārņojošo vielu emisijas avoti: tilpumveida – atkritumu noglabāšanas krātuve (šūna) (A1), bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukums (A2), divi punktveida piesārņojošo vielu emisijas avoti – atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacija (A3), kā arī atkritumu gāzes (2700 m³/gadā) sadedzināšanai – slēgtā tipa lāpa² un būvniecības, būvju nojaukšanas un lielpārveidēta atkritumu savākšanas un reģenerācijas laukums (A4). Ziņojumā emisijas no atkritumu gāzes sadedzināšanas lāpā novērtētas kā nenozīmīgas un izkliedes aprēķinos nav ņemtas vērā.

6.4.1.4.2. Ar Paredzēto darbību ir izvērtēti pieci smaku emisijas avoti, t.sk. atkritumu noglabāšanas krātuve (šūna) (A1), bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukums (A2) un atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacija (A3), kā arī divi laukumveida avoti – infiltrāta uzkrāšanas baseini (A5 un A6). Cieto daļiņu emisijas prognozētas no visiem ar Paredzēto darbību saistītajiem emisiju avotiem, bet gaistošo organisko savienojumu – no atkritumu noglabāšanas krātuves (A1) un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukuma (A2).

6.4.1.5. Izkliedes aprēķini veikti vielām, kurām saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumiem Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290) noteikti gaisa kvalitātes normatīvi, t.i., cietās daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}. Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukums norādīts kā amonjaka emisijas avots, un tā izkliedes rezultātu izvērtējums sniegts atbilstoši Pasaules Veselības organizācijas vadlīnijām.

6.4.1.6. Prognozējamo piesārņojošo vielu emisiju apjoms pēc plānotās infrastruktūras paplašināšanas definētajiem avotiem novērtēts, ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori un Paredzēto darbību raksturojošie faktori – darbības ilgums, atkritumu plūsmas apjomi, avotus raksturojošie fizikālie parametri u.c.). Emisijas no atsevišķiem laukumiem izvērtētas pie teorētiski maksimālajām ienākošo atkritumu plūsmām, neņemot vērā otreizējai pārstrādei un cita veida (elektroniskie atkritumi, lielpārveidēta atkritumi u.c.) atšķirotu atkritumu apjomu. Tādējādi atkritumu noglabāšanas krātuvē ienākošā atkritumu plūsma pielīdzināta aptuveni 9700 t/gadā, bioloģiski noārdāmo atkritumu

² Ziņojumā norādīts, ka 2012. gadā poligonā “*Grantiņi*” esošajā atkritumu noglabāšanas šūnā ir ieguldīta poligona gāzu savākšanas sistēmas pirmā cauruļu kārtā. Paredzēts, ka pēc krātuves piepildīšanas līdz 2018. gadam, poligona krātuve tiks pilnībā aprīkota ar poligona gāzu savākšanas sistēmu.

kompostēšanas laukumā – 6300 t/gadā un būvniecības, būvju nojaukšanas un lielpārveidošanas atkritumu savākšanas un reģenerācijas laukumā – 1000 t/gadā.

6.4.1.7. Lai noteiktu prognozēto gaisa piesārņojošo vielu emisijas Paredzētās darbības realizācijas laikā, un ar tām saistītās izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.4.1.7.1. Izstrādātāja ir veikusi izmešu gaisā aprēķinu un modelēšanu. Emisiju daudzuma aprēķināšanai izmantoti emisijas faktori, kas iegūti Eiropas Vides aģentūras atmosfēras emisiju krājuma EMEP/EEA emisiju faktoru datubāzē, kā arī atbilstošie emisijas faktori no Amerikas Savienoto Valstu Vides aizsardzības aģentūras gaisa piesārņojuma emisijas faktoru apkopojuma. Lai novērtētu atkritumu šķirošanas un pārkraušanas staciju, kā emisijas avotu izmantoti cieta daļiņu mērījumi līdzīgā jau esošā emisijas avotā (cieta sadzīves atkritumu poligonā “*Daibe*”). Ierosinātāja, balstoties uz līdzšinējo pieredzi, emisijas avotiem A1, A2 un A4, kuri atrodas zem atklātas debess, ir piemērojusi cieta daļiņu emisiju samazinājumu nokrišņu rezultātā.
- 6.4.1.7.2. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķini veikti, izmantojot datorprogrammu *The Leading Atmospheric Dispersion Model (ADMS 4.1)*, beztermiņa Licence Number P01-0632-C-AD400-LV. Šī programma pielietojama rūpniecisko avotu gaisa izmešu izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķiniem izmantoti LVĢMC Bauskas novērojuma stacijas dati par meteoroloģiskajiem apstākļiem, kas raksturo laika apstākļus teritorijas apkārtņē 2016. gadā ar 1 stundas intervālu.
- 6.4.1.7.3. Smaku emisijas limitu projekts izstrādāts, ņemot vērā smaku mērījumus esošajā atkritumu noglabāšanas krātuvē (šūnā), SIA “*Vidusdaugavas SPAAO*” sadzīves atkritumu poligonā “*Dziļā Vāda*” (BNA kompostēšanas laukumā un infiltrāta uzkrāšanas baseinā) un cieta sadzīves atkritumu šķirošanas stacijā “*Ķilupe*” (BNA kompostēšanas laukumā un šķirošanas un pārkraušanas stacija).
- 6.4.1.8. Summārā piesārņojuma koncentrācija aprēķināta, ņemot vērā LVĢMC sniegtos datus par esošo piesārņojuma līmeni un ņemot vērā aprēķinātās maksimālās koncentrācijas no atkritumu apsaimniekošanas un ar to saistītajiem procesiem (esošās situācijas gaisa piesārņojuma kartes pieejamas Ziņojuma 5.pielikuma 6.apakšpielikumā). Redzams, ka apkārtņē nozīmīgs cieta daļiņu emisiju avots ir a/c A7, taču tas atrodas ievērojami vairāk kā puskilometra attālumā. Maksimālā summārā piesārņojuma koncentrācija noteikta ārpus darba vides, teritorijā, kas sabiedrības pārstāvjiem ir brīvi pieejama un nav autoceļa brauktuve. Novērtējuma rezultātā secināts, ka Paredzētās darbības radītais piesārņojums nevienai no piesārņojošām vielām (daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}, amonjaks) nepārsniegs robežlielumus cilvēku veselības aizsardzībai, kas noteikti Noteikumos Nr.1290 vai Pasaules Veselības organizācijas vadlīnijās:
  - 6.4.1.8.1. Maksimālās summārās koncentrācijas sagaidāmas ārpus uzņēmuma teritorijas ZR virzienā. Prognozēts, ka PM₁₀ diennakts summārā koncentrācija pret gaisa kvalitātes normatīvu ārpus uzņēmuma teritorijas veido ~36,2%, PM₁₀ gada summārā koncentrācija – ~30%, PM_{2,5} gada summārā koncentrācija – ~31,5%, bet amonjaka diennakts summārā koncentrācija – ~11,5%.
  - 6.4.1.8.2. Vērtējot Paredzētās darbības norises vietu un tās izvietojumu attiecībā pret tuvumā esošajiem objektiem, kas ir jutīgi pret gaisa kvalitātes izmaiņām, norādāms, ka tuvākās apdzīvotās ēkas (viensētas) atrodas vismaz 230 m attālumā no Poligona teritorijas robežas. No Ziņojuma izriet, ka ārpus uzņēmuma teritorijas smakas koncentrācija attiecībā pret mērķlielumu nepārsniegs 60%, kā arī salīdzinoši visvairāk gaisa kvalitāte tiks ietekmēta viensētās “*Naģi*” un “*Kāres*”, kur šī attiecība veidos attiecīgi ~2,5% un ~2,1% no normatīva.

- 6.4.1.9. Gaisa piesārņojuma un smaku samazināšanai poligona turpmākajā ekspluatācijas laikā tiek paredzēti vairāki pasākumi, kuru kopums maksimāli mazinās emisiju izplatību poligonam tuvākajā apkārtnē:
- 6.4.1.9.1. Nešķirotu sadzīves atkritumu pieņemšana, izbēršana un šķirošana slēgtās telpās (angārā).
  - 6.4.1.9.2. Šķirošanas līnijā atšķirotu bioloģiski noārdāmo atkritumu un inertā materiāla dienas laikā saražotā apjoma nogādāšana tam paredzētajās vietās poligona teritorijā, neatstājot līdz nākamai dienai pustukšus konteinerus angāra telpās.
  - 6.4.1.9.3. Būvgružu un liелgabarīta atkritumu vienmērīga izbēršana laukumā un noseģšana ar agroplēvi vai citu, līdzvērtīgu materiālu līdz šķirošanai, lai novērstu smalko frakciju izplatīšanos vēja ietekmē.
  - 6.4.1.9.4. Būvgružu un liелgabarīta atkritumu šķirošana un smalcināšana piemērotos meteoroloģiskos laika apstākļos (vēja ātrums mazāks par 6 m/sec).
  - 6.4.1.9.5. Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukuma iežogojšana ar apmēram 4 m augstu žogu, kā arī izveidoto stirpu iespējama noseģšana ar agroplēvi vai citu, līdzvērtīgu materiālu.
  - 6.4.1.9.6. Krātuvē noglabāto atkritumu regulāra pārklāšana ar tehnisko kompostu, savukārt to šūnas daļu, kurā nenotiek aktīvā atkritumu apglabāšana, pārsegšana ar pārklājošo materiālu (ģeosintētisku vai analoģu materiālu). Gada sausajos periodos krātuves mitrināšana ar infiltrātu, lai novērstu atkritumu pašaizdegšanos. Gāzes savākšanas sistēmas ierīkošana, samazinot gaisu piesārņojošo vielu emisijas, kas veidojas atkritumu sadalīšanās procesā.
  - 6.4.1.9.7. Infiltrāta savākšanas sistēmas un uzkrāšanas baseina regulāra tīrīšana un uzturēšana darba kārtībā, nepieciešamības gadījumā nodrošinot tā odorēšanas pasākumus vai pārklāšanu ar salmu kārtu.
  - 6.4.1.10. Ar Paredzēto darbību un tās ietekmi uz gaisa kvalitāti ir saistīts arī tāds aspekts kā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu (SEG) emisijas, kas rodas bioloģisko atkritumu sadalīšanās rezultātā. SEG emisijas veidojas un izdalās gaisā Poligona ekspluatācijas laikā, gan arī pēc tā slēgšanas, ja netiek nodrošināta gāzes necaurlaidīga pārklājuma izveide un atbilstoša poligona gāzes savākšanas sistēma. Bioloģisko atkritumu sadalīšanās rezultātā rodas poligona gāze, kuras sastāva ir metāns (aptuveni 40-50%), kā arī CO₂ un mazākos apjomos CO, slāpekļa oksīdi un citas gāzes. Ņemot vērā, ka Poligons rada siltumnīcas efektu izraisošo gāzu (SEG) emisijas, jo, gan metāns, gan CO₂ ir siltumnīcas efektu radošas gāzes, svarīgi ir nodrošināt poligona gāzes savākšanu un sadedzināšanu, kas ļaus nozīmīgi mazināt SEG emisijas no Poligona un arī smaku emisijas, jo metāna siltumnīcas efekta radošais potenciāls ir vairākas reizes lielāks kā CO₂ un arī kompostēšana papildus samazinās metāna veidošanos. Poligona gāzes utilizācijai izvēlēta slēgta tipa lāpa, kas saskaņā ar literatūras datiem – *“nodrošina sadegšanas produktu SEG emisiju robežvērtību ievērošanu, spēj darboties automātiskā režīmā plašā biogāzes apjoma sadedzināšanas diapazonā”*.
  - 6.4.1.11. Līdz ar to – atbilstoši Ziņojumā ietvertajam novērtējumam un secinājumiem, – Birojs secina, ka pie tehnoloģiski pareizi īstenota ražošanas procesa Paredzētās darbības sagaidāmā ietekme uz gaisa kvalitāti ir sagaidāma, bet tā nebūs tik būtiska, lai sasniegtu vai pārsniegtu normatīvus. Iespējamie ietekmes aspekti (to starpā emisiju avoti) ir apzināti un Paredzētās darbības realizācijai ir noteikti konkrēti pasākumi emisiju daudzuma samazināšanai. Tādējādi Birojs secina, ka ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātā ir novērtēta ietekme uz gaisa kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi, lai Paredzētās darbības

ietekme nesasniegtu un nepārsniegtu apjomus, kas sasniedz būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vides kvalitāti. Tomēr novērtējais ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no plānoto ietekmes mazināšanas pasākumu nodrošināšanas un papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei, līdz ar to šie pasākumi ir ietverami obligāto nosacījumu kopumā. Papildus Ziņojumā norādītajam Birojs secina, ka būvdarbu laikā iespējamās papildus ietekmes, tajā skaitā attiecībā uz emisijām gaisā, kas saistītas ar atkritumu daļēju atsegšanu, pārvietošanu un pāršķirošanu, kā arī jaunas pamatnes sagatavošanu un izveidošanu. Tai pat laikā pārdomāti organizējot darbus un vadoties no to mēroga un līdzšinējās pieredzes citos objektos, nav pamata secināt, ka šie darbi varētu radīt nozīmīgas no esošajām būtiski atšķirīgas papildus ietekmes, tikai būvdarbu laikā varētu būt nedaudz intensīvāka tehnikas kustība, kā arī putekļu un smaku izplatība, paralēli ikdienā paredzētajiem darbiem Poligonā. **Lemjot par obligāto prasību izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētās darbības realizēšana nav pieļaujama. Tādēļ jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz gaisa kvalitāti samazināšanai realizācija un nodrošināma spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, kā arī vērtējumu un secinājumus, kas ietverti Ziņojumā par gaisu piesārņojošo vielu iespējamu emisiju, izmaiņām gaisa kvalitātē un iespējamo smaku izplatību Paredzētās darbības realizācijas gadījumā, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai izvirzīt papildus obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) Paredzētā darbība jāveic (darba laiks, izmantotās tehnikas vienības u.c.) veidā, kas sasniedz ne būtiski sliktāku gaisa kvalitātes līmeni, kādu Ierosinātāja ar Paredzēto darbību Ziņojumā ir apņēmusies sasniegt.
- b) Ja tiek saņemts Paredzētās darbības akcepts, iespējami savlaicīgi jāsaņem nosacījumi par nepieciešamajiem grozījumiem A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā, ietverot nosacījumus darbībai līdz jaunās šūnas izbūvei, būvniecības laikā un pēc tās dažādo posmu pabeigšanas.
- c) Viss tehnoloģiskais process (nešķirotu sadzīves atkritumu pieņemšana, izbērsšana, šķirošana un atšķīrotā materiāla uzglabāšana līdz tā izvešanai no teritorijas) ir jānodrošina tam paredzētajā angārā (slēgtās telpās). Nav pieļaujams veidot nešķirotu atkritumu uzkrājumus, kā arī veikt nešķirotu atkritumu (atšķīrotā materiāla) uzglabāšanu ārpus angāra, kas var būt par smaku veidošanās iemeslu. Nolūkā nepieļaut atkritumu vieglās frakcijas nokļūšanu teritorijās un samazināt kopējās ietekmes, angāra vārtiem pamatstāvoklī jābūt aizvērtiem, izņēmums – apkalpojošā transporta iebraukšana/izbraukšana, vienlaikus nodrošināt šķirošanas telpā nepieciešamos darba drošības apstākļus strādājošajiem.
- d) Nodrošināt šķirošanas līnijā atšķīroto bioloģiski noārdāmo atkritumu un inertā materiāla dienas laikā saražotā apjoma iespējami savlaicīgu nogādāšanu tam paredzētajās vietās poligona teritorijā, neatstājot līdz nākamai dienai vai pa brīvdienām pustukšus konteinerus angārā.
- e) Lai novērstu smalko frakciju izplatīšanos vēja ietekmē, jāplāno būvniecības, būvju nojaukšanas un lielpasākumu atkritumu pārdomāta apsaimniekošana, nepieciešamības gadījumā līdz šķirošanas uzsākšanai nosegšana ar agroplēvi vai citu līdzvērtīgu materiālu, būvniecības atkritumu šķirošana un smalcināšana jāveic piemērotos meteoroloģiskos laika apstākļos (Ziņojumā norādītais vēja ātrums mazāks par 6 m/sec).

- f) Veikt krātuvē noglabāto atkritumu regulāru pārklāšanu ar tehnisko kompostu, savukārt to šūnas daļu, kurā nenotiek aktīvā atkritumu apglabāšana, pārsegšana ar pārklājošo materiālu (ģeosintētisku vai analogu materiālu). Gada sausajos periodos pieļaujama krātuves mitrināšana ar infiltrātu, nepieciešamības gadījumā nodrošinot tā pārpalikumu savlaicīgu izvešanu, lai nepieļautu infiltrāta tvertņu pārplūdi.
- g) Savlaicīgi jāizveido poligona gāzes savākšanas sistēma, nodrošinot tās drošu savākšanu un sadedzināšanu. Būvdarbu laikā jāpievērš uzmanība darba drošībai potenciālu poligona gāzes uzkrāšanas risku novēršanai. Gadījumā, ja atkritumu gāzes apjomi ievērojami pārsniegtu Ziņojumā izvērtētos daudzumus (~2700 m³/gadā), Ierosinātajai nepieciešams, izvērtēt izmaiņu cēloņus, papildināt veiktos gaisa piesārņojuma emisijas aprēķinus un veikt atbilstošās izmaiņas Atļaujā, pie nepieciešamības paredzot papildus nosacījumus.
- h) Atbilstoši Ziņojumā paredzētajam paredzēt un iespējami savlaicīgi nodrošināt ātraudzīgu divu līmeņu – koku un krūmu stāva apstādījumu veidošanu pa poligona perimetru.
- i) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā veicami pasākumi, kas noteikti Ministru kabineta 2014.gada 17.decembra noteikumos Nr.724 *“Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”*, tajā skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamībai.

6.4.2. Troksnis un tā izplatība:

- 6.4.2.1. Viena no ietekmēm, kas saistāma ar Paredzētās darbības realizāciju tās rakstura un specifikas dēļ, ir iespējamās trokšņa līmeņa izmaiņas un trokšņa radītie traucējumi. Šobrīd nozīmīgākais trokšņa avots Poligonā ir darbības nodrošināšanai izmantotā Poligona tehnika, tajā skaitā autotransports (atkritumu transportēšana uz Poligona pievedceļiem un Poligona teritorijā).
- 6.4.2.2. Cilvēku aizsardzībai no trokšņa radītā ilgtermiņa apgrūtinājuma Latvijas normatīvie akti paredz pieļaujamā trokšņa robežlielumus ilgtermiņa trokšņa rādītājiem L_{diena} , L_{vakars} , L_{nakts} . Trokšņa rādītājus — fizikālus lielumus, ar kuriem raksturo troksni, kas var radīt kaitīgas sekas, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes regulē Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 *“Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”* (turpmāk Trokšņa Noteikumi Nr.16). Ņemot vērā minēto, ar Paredzētās darbības realizāciju būtu jānodrošina tāds trokšņa līmenis, kas minētajās apbūves teritorijās nepārsniedz MK Noteikumu Nr.16 2.pielikumā noteiktās trokšņa vērtības.
- 6.4.2.3. Lai arī atbilstoši spēkā esošajiem Bauskas novada un Iecavas novada teritorijas plānojumu nosacījumiem Poligona teritorijas tuvumā ir lauku zemes/lauksaimniecības teritorijas, šajās teritorijās atrodas arī individuālas dzīvojamās mājas. Līdz ar to, tajās piemērojami Trokšņa Noteikumos Nr.16 mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām noteiktie normatīvi.
- 6.4.2.4. Novērtēts, ka Poligona salīdzinošā tuvumā (~400 m rādiusā) atrodas 4 apdzīvotās ēkas (viensētas) un to teritorijas, kurās piemērojami trokšņa normatīvi.
- 6.4.2.5. Ziņojumā raksturoti ar Paredzēto darbību plānotie un papildus Poligona teritorijā paredzētie trokšņa avoti, to atrašanās vieta, darbības nosacījumi, laiks un radītais trokšņa līmenis. Identificēts, ka būtiskākie trokšņa avoti Poligona teritorijā būs ārpus angāra telpām – komposta sagatavošanas zonā un atkritumu apglabāšanas teritorijā (atšķiroto atkritumu nogādāšana uz kompostēšanas laukumu un atkritumu noglabāšanas šūnu), kā

arī būvgružu un liелgabarīta atkritumu reģenerācijas laukumā (atkritumu drupināšana). Trokšņa avoti būs arī atkritumu šķirošanas angāra iekšienē (padodot atkritumus uz šķirošanas iekārtu, atšķirot atkritumu aizstumšanu uz kanālpresi, atšķirot atkritumu pacelšanu un iebēršanu atkritumvedējos tālākai transportēšanai prom no poligona).

- 6.4.2.6. Ziņojumā secināts, ka radušos troksni var uzskatīt par nenozīmīgu. Secinājums pamatots ar to, ka tādi būtiski trokšņa avoti kā atkritumu šķirošanas process un inerto atkritumu (būvgružu) šķirošana Poligonā plānota tikai dienas periodā, poligons atrodas salīdzinoši tālu no apdzīvotām vietām, vakarā un naktī poligona tehnikas darbība kopumā nav plānota, būvgružu apjoms, ko plānots ievest poligona teritorijā turpmākai reģenerācijai ir salīdzinoši neliels (līdz 1000 t gadā, drupinātāja darbība plānota vidēji vienu līdz divām dienām nedēļā).
- 6.4.2.7. Līdzvērtīgi Ziņojumā secināts, ka nav sagaidāms, ka līdz ar jauno infrastruktūras objektu izbūvi poligona teritorijā būtiski pieaugs uz un no poligona braucošā transporta vienību skaits. Piekļūšana poligonam iespējama tikai pa esošo grants pievedceļu, kura tiešā tuvumā nav dzīvojamo māju. Atkritumi uz poligonu tiek vesti ar vidēji 8-10 reisiem dienā, kuru izmanto arī individuālie klienti – juridiskās personas un privātpersonas. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā reisu skaits pieaugs līdz aptuveni 12 vienībām dienas laikā (ietverot gan pastāvīgos atkritumvedējus, gan individuālus klientus).
- 6.4.2.8. Ziņojumā novērtēts, ka trokšņa avotu skaņas spiediena līmenis līdz 1m attālumam poligonā esošajām iekārtām un transportam paredzēts sekojošs: frontālais iekrāvējs: 77 – 86dB(A), būvgružu sijātājs – drupinātājs: 82 – 88dB(A), ekskavators: 76 – 82dB(A), dakšveida iekrāvējs: 79 – 83 dB(A), atkritumu šķirošanas līnija (šķirošanas angāra iekšpusē): līdz 85dB(A), cits transports (atkritumvedēji u.c.): 70 – 95dB(A) (atkarībā no transporta svara un ātruma). Atbilstoši Ziņojumā novērtētajam (pēc būvniecības, būvju nojaukšanas un liелgabarīta atkritumu reģenerācijas tehnoloģisko procesu ilgtermiņa trokšņa rādītāju līmeņa izvērtējuma) prognozēts, ka sijātāja – drupinātāja darbības laikā radītais troksnis Poligona ziemeļu robežā var sasniegt 55dB(A) un atkritumu šķirošanas līnijas trokšņa līmenis atkritumu šķirošanas un pārkraušanas stacijas (angāra) iekšienē nepārsniegs 85dB(A), bet poligona robežā, ņemot vērā, ka angārs būtiski samazinās troksni, nepārsniegs 50dB(A). Novērtēts, ka plānoto iekārtu un transporta trokšņa līmenis 100m attālumā no Poligona robežas nepārsniegs 50dB(A), kas nepārsniedz Trokšņa Noteikumos Nr. 16 noteikto trokšņa robežliелumu. Līdz ar to netiek konstatēts, ka Paredzētā darbība varētu būt priekšnoteikums esošā trokšņa līmeņa būtiskam palielinājumam.
- 6.4.2.9. Ziņojumā norādīts, ka būvniecības laikā Darbības vietā iespējams epizodisks intensīvs troksnis ierobežotos diennakts periodos. Pirms būvdarbu uzsākšanas katram Poligonā plānotajam infrastruktūras objektam tiks izstrādāts būvprojekts – atsevišķi atkritumu noglabāšanas šūnas izveidei un atkritumu apstrādes zonā esošajiem objektiem. Būvprojektos detalizēti tiks paredzēti optimālākie risinājumi gan paša objekta, gan saistīto inženierkomunikāciju izbūvei un izbūves secībai. Būvdarbu tehnoloģiskos procesus paredzēts veikt pēc plūsmas metodes, savienojot tos secībā laika ziņā, kā arī, ņemot vērā piemērotus laika apstākļus būvdarbu veikšanai. Ziņojumā secināts, ka, ņemot vērā plānoto objektu būvniecības nelielos apjomus, nav sagaidāms, ka būvniecības laikā veidosies ilgstošs un apkārtējiem iedzīvotājiem komfortu traucējošs troksnis.
- 6.4.2.10. Izdarot apsvērumus par ietekmēm būvniecības laikā, Birojs secina, ka būvdarbus ir paredzēts veikt jau esošā Poligona teritorijā un ar teritorijas sagatavošanas darbiem, krātuves un angāra izbūvi, tiks radītas būvniecībai raksturīgās ietekmes – troksnis, nedaudz palielināta transporta kustība piegulošajā teritorijā un uz tuvējiem autoceļiem, atsevišķu frakciju atkritumu rašanās daļējas nosegtās izgāztuves atsegšanas un atkritumu pāršķirošanas rezultātā u.c. Vērtējot šādu ietekmju būtiskumu, Birojs nekonstatē, ka tās

varētu būt nozīmīgas un kompleksas, taču ņemot vērā, ka Ziņojumā nav novērtēti visi skaņas avoti, proti, arī kompaktors, nav veikta Paredzētās darbības trokšņa modelēšana, Biroja ieskatā nepieciešamības gadījumā, ja tiktu saņemtas argumentētas sūdzības, jāveic trokšņa mērījumus pie iekārtu maksimālās darba slodzes, nosakot, vai trokšņa līmenis atbilst šajā novērtējumā norādītajam. Pie nepieciešamības, ja troksnis pārsniedz Ziņojumā novērtēto un normatīvo aktu prasības, jāveic papildus pasākumi tā mazināšanai Poligona ekspluatācijas laikā.

- 6.4.2.11. Kopumā, gan Poligona ekspluatācijas laikā, gan būvdarbu laikā, novērtējams, ka transporta plūsma iespējams būs nedaudz lielāka, tomēr, ņemot vērā, ka saimnieciskā darbība plānota dienas laikā, Paredzētās darbības apjoms salīdzinoši mazs un daļa no darbībām plānotas periodiski, iekārtas darbosies salīdzinoši īslaicīgi, dzīvojamās mājas neatrodas tieši pie Poligona teritorijas robežas vai pievedceļa, turklāt troksni daļēji ekranē koku stādījumi, vadoties no vispārīgā trokšņu izplatības likumsakarībām, Paredzētās darbības radītais troksnis ārpus Poligona nebūs nozīmīgs un neradīs trokšņa robežlielumu pārsniegumus Poligona tuvumā esošajās individuālajās mājās un to teritorijās, kā arī ar Paredzētās darbības realizāciju nav sagaidāma būtiska esošās situācijas pasliktināšanās. Birojs kopumā var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem, ka ar plānotajām papildus darbībām un transporta intensitāti nozīmīgs summārais trokšņa līmeņa pieaugums nebūtu sagaidāms. Ņemot vērā minēto, Birojs atzīst, ka nebūtu pamata darbības nepieļaušanai pašreizējā situācijā, tomēr ietekmes uz vidi novērtējums pēc būtības ir tikai prognoze un faktisko situāciju visobjektīvāk novērtēt nepieciešamības gadījumā var trokšņu mērījumi pēc Paredzētās darbības uzsākšanas. Šajā gadījumā jāreķinās, ka laika gaitā jaunā atkritumu krātuve ievērojami pārsniegs esošo un rekultivēto krātuvju augstumus un sākotnējā trokšņa ekranēšana vairs nenotiks, tomēr darbu intensitāte un raksturs arī laika gaitā netiek prognozēts tāds, kas prasītu būtisku tehnikas vienību skaita palielinājumu. Ņemot vērā visu iepriekš minēto un izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, tai skaitā novērtējot iedzīvotāju blīvumu Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā, Birojs vispārēji var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem un nekonstatē, ka poligona attīstība procesi varētu būt priekšnoteikums būtiskai ietekmei trokšņa aspektā. Lemjot par obligāto nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs ņem vērā, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā trokšņa līmeņa normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir ierosinātajai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Tajā pat laikā Birojs uzskata, ka konkrētajā gadījumā saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai ir izvirzāmi nosacījumi ar kādiem tā īstenojama vai nav pieļaujama:

- a) Tehnoloģiskajām iekārtām jāatbilst 2002. gada 23. aprīļa Ministru kabineta noteikumos Nr. 163 *“Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām”* noteiktajām prasībām.
- b) Ar Paredzēto darbību saistītos smagā autotransporta reisos un nozīmīgākās darbības ārpus telpām, kas var radīt troksni, tajā skaitā drupināšana, smalcināšana, plānojama savlaicīgi un realizējama Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 *“Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”* 1.pielikuma 1.2.punktā noteiktajā dienas laikā (periods no plkst. 7.00 – 19.00).
- c) Paredzētā darbība nav pieļaujama ar citiem darbu veikšanas laika nosacījumiem kā Ziņojumā norādītie. Nakts laikā, darbības, kas rada palielinātu troksni, Poligonā nav pieļaujamas. Attiecībā uz iekārtu darba laiku un transporta kustību jānodrošina visu Ziņojumā norādīto nosacījumu izpilde.

- d) Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā veicami mērījumi un, atkarībā no to rezultātiem, lemjams par papildus pasākumu, tajā skaitā Paredzētās darbības vai citu Poligona darbību realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību. Pēc papildus pasākumu realizācijas (ja tādi bijuši nepieciešami) jāveic trokšņa mērījumi. Visi trokšņa mērījumu rezultāti iesniedzami Pārvaldē un pašvaldībās, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā arī pasākumu plāns, ar kuriem tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.
- e) Ja tiek paredzēti jauni, šī IVN ietvaros nenovērtēti nozīmīgi trokšņa avoti vai Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek identificēti citi iepriekš neprognozēti apstākļi, kas var būt pamats trokšņa līmeņa pieaugumam, pirms šādu izmaiņu veikšanas jānodrošina atkārtota trokšņa novērtējuma veikšana, balstoties uz aktualizēto informāciju, rezultāti jāiesniedz Pārvaldē. Atkarībā no novērtējuma rezultātiem lemjams par papildus pasākumu, tajā skaitā izmaiņu pieļaujamības un Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību.

6.4.3. Ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums, iespējamās vides kvalitātes izmaiņas:

- 6.4.3.1. Novērtējot Birojā iesniegto Ziņojumu, Birojs atzīst, ka vēl viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas var būt būtisks Paredzētās darbības realizācijas kontekstā, ir iespējamais ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums. Pirmkārt, pati Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība – nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošana un nepārdomātas rīcības vai negadījumu rezultātā piesārņojums gan no Poligona darbības nodrošināšanai nepieciešamās tehnikas un autotransporta, gan infiltrāta, ražošanas un piesārņotiem lietuvu notekūdeņiem var nokļūt apkārtējā vidē. Turklāt iespējama arī atkritumu vieglo frakciju aizpūšana vēja ietekmē, kuru mazināšanai paredzēti vairāki pasākumi. Otrkārt, Darbības vietu jau raksturo līdzšinējais vēsturiskais piesārņojums, kas saistīts ar bijušās izgāztuves ilglaicīgu ietekmi un ārpus ar segumu izklātajām, betonētajām vai asfaltētajām platībām gruntsūdeņi nav aizsargāti no jauna virszemes piesārņojuma, tādēļ uzmanība pievēršama atbilstošu segumu izveidei platībās, kurās plānota rīcība ar atkritumiem. Treškārt, esošās meliorācijas sistēmas elementi (drenas, kolektori grāvji), kuri skar Darbības vietu, var būt potenciāli piesārņojuma noplūdes ceļi, pa kuriem piesārņojums varētu izplatīties.
- 6.4.3.2. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju VSIA “*Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi*” tīmekļa vietnē www.melioracija.lv, visus trīs zemes gabalus, tajā skaitā, rekultivētās izgāztuves teritoriju, lielākā vai mazākā mērā skar esošās meliorācijas sistēmas elementi – drenas, kolektori un grāvji (Ziņojuma 11.pielikums) un jaunajiem infrastruktūras objektiem paredzētajā vietā nepieciešama daļēja esošās meliorācijas sistēmas pārkārtošana vai noslēgšana, savukārt jau rekultivētās atkritumu izgāztuves vietā nepieciešams pārliecināties par meliorācijas sistēmas elementu klātbūtni un nepieciešamības gadījumā jāparedz to noslēgšanu, lai izslēgtu turpmāku piesārņojuma nonākšanu apkārtējā vidē un pirms projektēšanas darbu uzsākšanas ir jāsaņem nosacījumi meliorācijas sistēmas pārkārtošanai, lai neradītu ietekmi meliorācijas sistēmām blakus esošajos īpašumos. Ziņojumā novērtēts, ka esošās meliorācijas sistēmas pārkārtošanas darbu apjoms ir neliels un tas nekādā veidā nevar ietekmēt kopējo meliorācijas sistēmas darbību šajā vietā vai ietekmēt hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņas. Šai aspektā Birojs var piekrist, ka meliorācijas pārkārtošanas darbu apjoms nevar būtiski ietekmēt pieguļošo teritoriju meliorācijas sistēmu darbību, vienlaicīgi obligāti nepieciešams pārliecināties, vai saglabājušies

meliorācijas sistēmas izvadi no izmantošanai plānotās platības un rekultivētās izgāztuves teritorijas, lai izslēgtu potenciālu paaugstinātu piesārņojuma migrāciju.

6.4.3.3. Poligona ūdensapgādi nodrošina urbums (LVĢMC DB “*Urbumi*” Nr.22988), kurš ierīkots 2008. gadā. Izgāztuves “*Grantiņi*” ūdensapgādes vajadzībām 1989. gadā tika ierīkots arī cits dziļurbums, taču šis urbums (LVĢMC DB “*Urbumi*” Nr.16816) nekad nav ticis izmantots, no tā nav pievilks ūdensvads poligona teritorijai. Ziņojumā norādīts, ka šī urbuma turpmāka izmantošana nav paredzēta un to būtu nepieciešams tamponēt.

6.4.3.4. Esošās un Paredzētās darbības rezultātā poligona teritorijā veidosies saimnieciskās kanalizācijas notekūdeņi, ražošanas notekūdeņi (no atkritumu šķirošanas angāra un kompostēšanas laukuma), infiltrāts (no atkritumu noglabāšanas šūnas), lietus un sniega kušanas ūdeņi (no mehāniski – manuālās atkritumu šķirošanas angāra jumta un no teritorijas asfaltētajām daļām), kas nepārdomātas apsaimniekošanas rezultātā var radīt būtisku ietekmi uz vidi. Saimnieciskās kanalizācijas notekūdeņi veidosies no personāla telpām, kuras būs izvietotas atkritumu šķirošanas angāra piegulošajā laukumā un esošās administrācijas ēkas. Pēc infrastruktūras paplašināšanas plānotais sadzīves notekūdeņu apjoms prognozēts aptuveni 3 m³/dnn, 1095 m³/gadā. Ražošanas notekūdeņi no atkritumu šķirošanas angāra var veidoties no mitriem vai slapjiem atkritumiem, piemēram, atkritumu savākšanas konteineros, uzkrājoties lietus ūdeņiem, dārzu un augļu pārstrādes atkritumos utt. Prognozēts, ka maksimālais šādu notekūdeņu apjoms būs salīdzinoši neliels. Ražošanas notekūdeņus no angāra telpām, sadzīves atkritumu izkraušanas zonas (~ 1 m³/dnn, ~ 365 m³/gadā) paredzēts savākt tvertnē un nogādāt uz atkritumu krātuvi. Savukārt kompostēšanas laukumā tiks nodrošināta atsevišķa notekūdeņu savākšanas sistēma un savāktos notekūdeņus nostādīnāšana smilšu uztvērējā. Notekūdeņus plānots savākt un regulāri izvest uz atkritumu krātuvi, bet nepieciešamības gadījumā – izsmidzināt uz komposta kaudzēm mitrināšanai. Ievērojot vidējo lietus ūdens intensitāti, kā arī iztvaikošanas procesu, aprēķinātais notekūdeņu maksimālais apjoms no kompostēšanas laukuma prognozēts ~ 888 m³/gadā. Savāktos lietus ūdeņus plānots novadīt uz poligona teritorijā esošo lietus ūdeņu savākšanas tīklu ar tālāku attīrīšanu esošajās lietus ūdens attīrīšanas iekārtās ar smilšu un naftas produktu uztvērēju un pēc tam attīrītie lietusūdeņi tālāk tiks novadīti poligona apvedgrāvī. Prognozēts, ka esošās un plānotās darbības teritorijā kopumā veidosies līdz 2386 m³/gadā lietusūdeņi (no tiem 2342 m³ no asfaltētās teritorijas, 44,5 m³ no jumtiem). Novērtēts, kas pie vidējās lietusūdens intensitātes esošo attīrīšanas iekārtu jauda ir pietiekama, lai pieņemtu un attīrītu jaunajās teritorijās savāktos lietus ūdeņus. Paredzētās darbības ietvaros, lai nepaļautu infiltrāta noplūdi apkārtējā vidē, paredzēta infiltrāta baseina apjoma palielināšana līdz 520 m³, kas nodrošinātu 45 dnn uzpildes rezervi pie vidējā nokrišņu daudzuma un 1,47 dnn uzpildes rezervi pie diennaktī maksimālo nokrišņu daudzumu. Infiltrāta apsaimniekošanai Poligonā plānots saglabāt līdzšinējo praksi, un pārāk liela infiltrāta daudzuma veidošanās gadījumā to paredzēts izvest uz cita operatora notekūdeņu attīrīšanas iekārtām saskaņā ar līgumu. Infiltrāta attīrīšanas iekārtu uzstādīšana poligona jauno infrastruktūras objektu ietvaros netiek paredzēta.

6.4.3.5. Kvalitātes normatīvus virszemes un pazemes ūdeņiem nosaka Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumos Nr. 118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” (turpmāk Noteikumi Nr. 118). Šo noteikumu 10.pielikuma 1.tabulā noteiktos ūdens kvalitātes normatīvus piemēro pazemes ūdeņu stāvokļa novērtēšanai. Ja novērtēšanas rezultāti liecina, ka:

6.4.3.5.1. Piesārņojuma līmenis ir pārsniedzis mērķlieluma un robežlieluma vidējo aritmētisko vērtību, šajā teritorijā veic pasākumus, lai precizētu piesārņojuma

areāla robežas, novērtētu, vai piesārņojums nerada risku cilvēku veselībai un videi, kā arī novērstu turpmāku pazemes ūdeņu piesārņošanu.

- 6.4.3.5.2. Piesārņojuma līmenis pārsniedz robežlielumu, tad, ņemot vērā ģeoloģiskos, hidroģeoloģiskos, hidrodinamiskos apstākļus un antropogēnās iedarbības radīto slodzi attiecīgajā teritorijā, novērtē, vai vides sanācija ir nepieciešama un tehniski iespējama bez tādu pasākumu īstenošanas, kuri paaugstinātu apdraudējumu cilvēku veselībai vai videi, kā arī novērtē, vai pasākumiem piesārņoto pazemes ūdeņu vietu sanācijai un kontrolei nav nesamērīgi augstas izmaksas.
- 6.4.3.6. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, salīdzinot gruntsūdens monitoringa analīžu rezultātus, kuri veikti 2008. gada augustā un 2016. gada jūnijā un septembrī un 2017. gada jūnijā, secināts, ka laika periodā no 2008. gada līdz 2017. gadam novērota stabila un nozīmīga piesārņojuma intensitātes samazināšanās tendence (Ziņojuma 3.10.nodaļa un 8.pielikums), proti:
- 6.4.3.6.1. Ziņojumā secināts, ka urbumā Nr. 2., Nr. 3., Nr. 4. un Nr. 5. ĶSP vērtība ir samazinājusies vairāk kā divas reizes, un normatīvajos aktos noteiktais robežlielums pārsniegts tikai urbumā Nr. 3. (2016. un 2017. gadā ĶSP vērtība ir aptuveni 3,5 reizes zemāka kā 2008.gadā), savukārt 2017. gada jūnijā urbumā Nr. 2., Nr. 4. un Nr. 5. noteiktais ĶSP mērķlielums pārsniegts, bet nav pārsniegta mērķlieluma un robežlieluma vidējā aritmētiskā vērtība. Kopējā slāpekļa vērtībai, sulfāt- un hlorīdjonu, EVS vērtībai arī piemīt samazināšanās tendences;
- 6.4.3.6.2. analizējot pieejamos monitoringa rezultātus, Ziņojumā secināts, ka kopējā slāpekļa satura koncentrācijas (salīdzinot 2008. un 2017.gadu monitoringa rezultātus) - urbumā Nr. 1. atrodas dabīgo svārstību robežās, urbumā Nr. 2. 2008. un 2017. gadā nav mainījušās, 3. urbumā pieaug, bet 4.urbumā samazinās, savukārt urbumā Nr. 5. kopējā slāpekļa saturs pārsniedz normatīvajos aktos noteikto mērķlielumu, bet nepārsniedz robežlieluma un mērķlieluma vidējo aritmētisko vērtību. Ziņojumā norādīts, ka kopējā slāpekļa satura pieaugums konstatēts tikai urbumā Nr. 3., kurā ir vissliktākā pietece (apgrūtināta paraugu ņemšanas procedūra), bet urbumos, kas atrodas zemāk pa gruntsūdens plūsmas virzienu, kopējais slāpekļa saturs vai nu nepārsniedz Noteikumos Nr.118 noteikto mērķlieluma un robežlieluma vidējo aritmētisko vērtību, vai arī novērojamas samazināšanās tendences, savukārt urbumos, kas atrodas gruntsūdens plūsmas "*virspusē*", kopējā slāpekļa saturs nemainās;
- 6.4.3.6.3. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto sulfātjonu un hlorīdjonu robežlielumi nav reglamentēti normatīvajos aktos, tomēr tie var kalpot kā viens no tipiskajiem piesārņojuma indikatoriem no cieto sadzīves atkritumu izgāztuvēm. Sulfātjonu un hlorīdjonu samazināšanās tendence stabili novērota monitoringa urbumā Nr. 4., kas izvietots zemāk pa gruntsūdens plūsmas virzienu no poligona. urbumā Nr. 2. sulfātjonu koncentrācijas nav mainījušās, bet urbumā Nr. 1. (kas kalpo kā "fona" urbums) sulfātjonu koncentrācijas nezināmu iemeslu dēļ ir paaugstinājušās divas reizes. Ziņojumā atzīmēts, ka urbumā Nr. 1. un Nr. 2. sulfātjonu saturs nenožīmīgi pārsniedz "*fona*" vērtības apkārtējā teritorijā.
- 6.4.3.6.4. Ziņojumā norādīts, ka normatīvajos aktos gruntsūdeņiem noteiktais vara (Cu) un hroma (Cr) mērķlielums pārsniegts poligona monitoringa urbumos, kas atrodas zemāk pa gruntsūdens plūsmu, poligona tiešā tuvumā, savukārt smago metālu koncentrāciju mērķlieluma un robežlieluma vidējās aritmētiskās vērtības nav pārsniegtas. Attiecībā uz Cr satura koncentrāciju gruntsūdeņos Ziņojumā norādīts, ka Cr saturs gruntsūdens paraugos mainās ļoti lielā diapazonā, bet vislielākās vērtības konstatētas 2016. gada monitoringa rezultātos un šāda tendence 2016. gadā novērojama visos urbumos, savukārt 2017. gadā tikai urbumā Nr. 3. – hroma

saturs nedaudz pārsniedz mērķlielumu. Ziņojumā secināts, ka šādas paaugstinātas vērtības var būt saistītas ar metodiskām kļūdām paraugu ņemšanas gaitā, piemēram, parauga filtrēšanas un paskābināšanas gaitā, kas nepieciešama parauga konservācijas nodrošināšanai līdz laboratorijai, izmantots bojāts filtrs, vai paraugs piesārņots ar nefiltrētu ūdeni, kā arī iespējami citi iemesli.

- 6.4.3.6.5. Biroja vērtējumā, lai arī kopumā novērojama piesārņojuma intensitātes samazināšanās, tomēr urbuma Nr.2 un urbuma Nr.3 iegūtie rezultāti joprojām liecina par paaugstinātu piesārņojumu, proti, ĶSP, kopējā slāpekļa koncentrācijas, hroma koncentrācija (tikai 2016. gada jūnija paraugā) urbumā Nr. 3, bet urbumā Nr. 2 kopējā slāpekļa koncentrācijas (2016. gada jūnija paraugā) pārsniedz Noteikumu Nr. 118 10. pielikumā noteiktos maksimāli pieļaujamo piesārņojuma robežlielumus. Urbumā Nr.3 2016. gada jūnija un 2017. gada jūnija paraugos konstatētas arī paaugstinātas amonija slāpekļa vērtības, kas var liecināt par salīdzinoši nesenu piesārņojumu. Šajos urbumos dažādos laika periodos konstatētas arī paaugstinātas smago metālu koncentrācijas, proti, urbumā Nr. 3 Noteikumos Nr. 118 pārsniegti noteiktie mērķlielumi, bet nav pārsniegti mērķlieluma un robežlieluma vidējā aritmētiskā vērtība un robežlielumi, 2016. gada jūnijā ņemtajā paraugā – svina, dzīvsudraba, vara, kobalta koncentrācijas, 2017. gada jūnijā ņemtajā paraugā – kobalta un dzīvsudraba koncentrācijas, savukārt urbumā Nr.2 – 2016. gada jūnijā ņemtajā paraugā - svina, dzīvsudraba, vara, hroma koncentrācijas, bet 2017. gada jūnijā ņemtajā paraugā – ĶSP. Izstrādātāja Ziņojumā norādījusi, ka urbumi Nr. 2 un Nr. 3 ir ar visvājāko pieteci un lietderīgi būtu uzlabot otrā un trešā monitoringa urbumu kvalitāti, veicot urbumu tīrīšanu vai tos pārbūvējot no jauna, tādējādi uzlabojot ūdens pieteci urbumos, lai paaugstinātu ņemamo gruntsūdens paraugu reprezentativitāti. Izvērtējot Ziņojumā sniegto informāciju, secināms, ka visos urbumos Noteikumos Nr. 118 gruntsūdeņiem noteiktās smago metālu koncentrāciju mērķlieluma un robežlieluma vidējās aritmētiskās vērtības 2017. gada jūnija paraugos nav pārsniegtas.
- 6.4.3.6.6. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, lai precizētu gruntsūdens kvalitāti ārpus poligona teritorijas, 2017. gada maijā tika paveikta papildus izpēte Poligona un bijušās rekultivētās izgāztuves iespējamā gruntsūdens piesārņojuma ietekmes noskaidrošanai, ierīkojot divus papildus urbumus gruntsūdens plūsmas lejtecē virzienā aptuveni 250 m uz A un 480 m DA no Poligona teritorijas. Urbumu filtra intervāli ierīkoti pirmajā apūdeņotajā smilšainajā starpslāņa apakšējā daļā kvartāra nogulumu iezos. Gruntsūdens kvalitātes noskaidrošanai gruntsūdens paraugos tika noteikts kopējais slāpekļis, kopējais fosfors, ĶSP, hlorīdjonu, pH un elektrovadītspēja (EVS). Salīdzinot iegūtos rezultātus ar Noteikumos Nr. 118 noteiktajiem robežlielumiem, secināms, ka kopējais slāpekļa saturs un ĶSP vērtība pārsniedz minēto noteikumu noteiktos mērķlielumus, taču netiek pārsniegti mērķlieluma un robežlieluma vidējā aritmētiskā vērtība un robežlielumi, kad jāveic pasākumus, lai precizētu piesārņojuma areāla robežas un jānovērtē, vai piesārņojums nerada risku cilvēku veselībai un videi, kā arī novērstu turpmāku pazemes ūdeņu piesārņošanu vai arī jāveic sanācija. Savukārt hlorīdjonu saturs un EVS vērtība pārsniedz fona lielumus smilšainām gruntīm. Ziņojumā norādīts, ka nosakāmo rādītāju mērķlielumu un fona vērtību pārsniegšana norāda uz nenozīmīgu piesārņojumu vai gruntsūdeņu dabīgu sliktu kvalitāti.
- 6.4.3.6.7. Izvērtējot gruntsūdeņu piesārņojuma monitoringa rezultātus, ņemot vērā teritorijas ģeoloģiskos apstākļus, Izstrādātāja secinājusi, ka papildus sanācijas pasākumi teritorijā nav nepieciešami, taču nepieciešams turpināt gruntsūdeņu monitoringa

pasākumus un novērot piesārņojošo vielu koncentrāciju izmaiņas. Ziņojumā norādīts, ka, tā kā vēsturiskā piesārņojuma sanācijas pasākumi esošajos apstākļos ir apgrūtināti (ģeoloģiskā griezuma augšējo daļu poligona teritorijā veido smalkas aleirītiskas smiltis, tām ir mazs plūsmas gradients), īstenojot jauno infrastruktūras objektu ierīkošanu poligona teritorijā, jāparedz pasākumi nokrišņu infiltrācijas samazināšanai caur uzglabājamiem atkritumiem, kā arī lietderīgi būtu uzlabot 2. un 3. monitoringa urbumu kvalitāti, paveicot urbumu tīrīšanu vai tos pārbūvējot no jauna.

- 6.4.3.7. Saskaņā ar Ziņojumu 2017. gada janvārī Izstrādātāja veica grunts piesārņojuma izpēti Ierosinātajās apsaimniekotajā teritorijā. Izpētes gaitā tika ņemti 2 kompleksie paraugi saskaņā ar 2005. gada 25. oktobra MK noteikumu Nr. 804 *“Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem”* (turpmāk Noteikumi Nr. 804) prasībām. Ņemtajos grunts paraugos tika noteikts kopējais naftas produktu saturs un smagie metāli (varš (Cu), cinks (Zn), svins (Pb), hroms (Cr), dzīvsudrabs (Hg), kadmija (Cd), niķelis (Ni)), kā arī arsēns (As). Atbilstoši Ziņojuma 3.3.tabulā un 8.pielikumā pievienotā testēšanas pārskatā sniegtajai informācijai secināms, ka grunts paraugu ņemšanas vietās kopējais naftas produktu, smago metālu – vara, cinka, svina, arsēna, dzīvsudraba (paraugā Nr.1., Nr.2.), hroma un kadmija (paraugā Nr. 2) daudzumi nepārsniedz Noteikumos Nr. 804 noteikto mērķlielumu “A”. Savukārt hroma (paraugā Nr. 1), niķeļa (paraugā Nr. 1., Nr. 2.) un kadmija (paraugā Nr. 1) pārsniedz noteikto mērķlielumu “A”, bet nevienā gadījumā nepārsniedz “B” robežvērtību, kad jāveic sanācijas pasākumi.
- 6.4.3.8. Attiecībā uz iespējamo virszemes ūdeņu piesārņojumu secināts, ka ietekmi virszemes ūdeņu piesārņošanā rada sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības traucējumi, kas ietekmē virszemes ūdeņu kvalitātes stāvokli. Atbilstoši Ziņojumā ietvertajai informācijai secināts, ka esošo sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbība nepilnīgi nodrošina ieplūstošo notekūdeņu attīrīšanu. Ziņojumā norādīts, ka tam par iemeslu varētu būt tas, ka iekārtu paredzētā attīrīšanas jauda ($4 \text{ m}^3/\text{dnn}$) ir krietni lielāka kā ikdienā veidojošā sadzīves notekūdeņu apjoms (piemēram, 2016. gadā – $0,22 \text{ m}^3/\text{dnn}$), līdz ar to iekārtu tehnoloģiskais process nespēj nodrošināt (uzturēt) ieplūstošo notekūdeņu attīrīšanu līdz Atļaujā noteiktajām koncentrācijām. pēc Poligona pārņemšanas Ierosinātajā 2017. gadā ir identificējusi sadzīves notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības traucējuma cēloņus un apzinājusi iespējamās risinājumus problēmas risināšanai – tiek paredzēta iekārtu atsevišķu tehnoloģisko posmu uzlabošana, uzstādot jaunu kompresoru un aerācijas difuzoru. Atbilstoši Izstrādātājas vērtējumam, šie uzlabojumi spēs nodrošināt ieplūstošo sadzīves notekūdeņu attīrīšanu līdz Atļaujā noteiktajām koncentrācijām.
- 6.4.3.9. Lai gan ar Paredzēto darbību nav plānots uzsākt būtiski atšķirīgu piesārņojošo darbību kā līdz šim, jo plānots veikt jau šobrīd Poligona teritorijā apsaimniekojamu nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanu, nav pieļaujams, ka ar Paredzēto darbību varētu tikt radīts jauns ūdeņu un grunts piesārņošanas apdraudējums. Tādēļ – ievērojot Paredzētās darbības apjomus un jau esošo vēsturisko vides piesārņojumu – vērtējumam par sagaidāmo piesārņojošo vielu emisiju, iespējamām izmaiņām grunts un ūdens (virszemes/pazemes) kvalitātē un paredzētajiem pasākumiem šādas ietekmes novēršanai ir būtiska nozīme.
- 6.4.3.10. Novērtējis Ziņojumu, Birojs pievienojas tā autoriem, ka iespējamība, ka no Paredzētās darbības piesārņojums varētu nonākt gruntī, virszemes un pazemes ūdeņos, ir neliela, tomēr ir svarīgi nodrošināt darbu pārdomātu un precīzu realizāciju. Saskaņā ar Ziņojumu paredzēti sekojoši ietekmi samazinoši pasākumi:

- 6.4.3.10.1. Teritorijā apkārt atkritumu šķirošanas angāram paredzēta ceļu un laukumu cietās pretinfiltrācijas segas konstrukcija ar asfaltbetona virskārtu. Angārā paredzēts veidot dzelzsbetona grīdu. Kompostēšanas laukums un būvgružu un liелgabarīta atkritumu reģenerācija paredzēta uz cietā seguma.
- 6.4.3.10.2. Lietus ūdeņu, rūpniecisko (t.sk. no kompostēšanas laukuma) un saimniecisko notekūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēma nodrošinās arī augsnes, grunts un pazemes ūdeņu aizsardzību no potenciālām noplūdēm.
- 6.4.3.10.3. Paredzēta infiltrāta savākšanas sistēmas un uzkrāšanas baseinu regulāra tīrīšana un uzturēšana darba kārtībā, kontrole ar automātiskā pludiņa signāla palīdzību (pārplūdes nepieļaušana infiltrāta baseinā).
- 6.4.3.10.4. Nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanas tehnoloģisko procesu plānots veikt slēgtās telpās – atkritumu izkraušana, apstrāde un atšķirotā materiāla daļēja uzglabāšana līdz tā izvešanai no teritorijas. Daļu sapresēto atkritumu (materiāla) apjomu paredzēts uzglabāt piegulošajā laukumā. Nešķirotu atkritumu un atšķirotā materiāla uzglabāšana ārpus Poligona teritorijas nebūs. Dienas laikā paredzēts sašķirot visu ievesto nešķirotu sadzīves atkritumu apjomu, neveidojot uzkrājumus (potenciāli var būt par iemeslu papildus infiltrāta veidošanai).
- 6.4.3.10.5. Paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu masā pamanīto bīstamo atkritumu izņemšana un atbilstoša apsaimniekošana.
- 6.4.3.10.6. Transporttehnikas degvielas noplūdes gadījumā poligona teritorijā nekavējoši paredzēts veikt izlijušās vielas savākšanu ar absorbējošiem materiāliem. Transporttehnikas mazgāšanu, dezinfekciju un apkopi poligona teritorijā nav paredzēts veikt, taču aiz esošā svaru tilta ierīkotajā vietā, nepieciešamības gadījumā iespējams izklāt ar dezinfekcijas šķīdumu piesūcinātu paklāju, kā arī nodrošināt manuālu transporta korpusa apsmidzināšanu ar dezinfekcijas šķīdumu.
- 6.4.3.11. Tādējādi Birojs konstatē, ka pie tehnoloģiski pareizi īstenota procesa Paredzētās darbības ietekme uz grunts un ūdens (virszemes un pazemes) kvalitāti nav sagaidāma būtiska, jo ir apzināti gan iespējamie ietekmes aspekti (to starpā emisiju avoti), gan noteikti pasākumi augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzībai no piesārņojuma. Līdz ar to, izvērtējot plānotos tehnoloģiskos procesus – atkritumu pieņemšanu, šķirošanu, atšķirotu atkritumu un materiāla uzglabāšanas un izvešanas nosacījumus, kā arī teritorijā plānoto notekūdeņu savākšanas sistēmu, Birojs pievienojas Ziņojuma autoru secinājumiem, ka Poligona teritorijā uzsākot Paredzēto darbību, nav paredzama grunts un ūdeņu (virszemes un pazemes) kvalitātes pasliktināšanās un papildus piesārņojuma nokļūšana vidē, savukārt vides stāvokļa uzraudzībai ir plānots monitorings. Tomēr novērtētais ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no plānoto ietekmes novēršanas / mazināšanas pasākumu nodrošināšanas un papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei, līdz ar to šie pasākumi ir ietverami obligāto nosacījumu kopumā. **Lemjot par obligāto prasību izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tajā skaitā grunts un ūdens kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētās darbības realizēšana nav pieļaujama. Tādēļ jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto pasākumu ietekmes uz grunts un ūdeņu (virszemes un pazemes) kvalitāti samazināšanai. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu darbu veikšanai izvirzīt papildus obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:**

- a) Ņemot vērā, ka meliorācijas sistēmas elementi skar vai varētu skart Darbības vietu, arī rekultivētās izgāztuves teritoriju un paredzēta arī rekultivētās izgāztuves daļēja atsegšana, būvprojekta sagatavošanas laikā atbilstoši faktiskajiem apstākļiem precizējama informācija par esošo meliorācijas sistēmu, jāveic drenu klātbūtnes pārbaude un nepieciešamības gadījumā tās jānoslēdz vai jāpārvieta, lai novērstu/mazinātu iespējamu piesārņojuma migrāciju pieguļošajās teritorijās. Pirms projektēšanas darbu uzsākšanas jāsaņem nosacījumi VSIA *“Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”* par meliorācijas sistēmu iespējamu pārveidi vai pārvietošanu saistībā ar ietekmi uz meliorācijas sistēmām blakus esošajos īpašumos.
- b) Jātamponē Poligonam pieguļošajā teritorijā esošais neizmantojamais dziļurbums (LVĢMC DB *“Urbumi”* Nr.16816), ja netiek plānota tā turpmāka izmantošana.
- c) Projektēšanas laikā jāpievērš detalizēta uzmanība jaunās poligona šūnas pamatnes stabilitātes nodrošināšanai un izolējošo kārtu posmsecīgai izbūvei un savienošanai ar esošās krātuves izolāciju, lai nepieļautu piesārņojuma noplūdes iespējas turpmākā Poligona ekspluatācijā.
- d) Jāparedz pasākumi nokrišņu infiltrācijas samazināšanai caur uzglabājamiem atkritumiem, tajā skaitā atkritumu izgāztuves atsegšanas laikam jābūt iespējami īsam, kā arī jābūt izstrādātam darbu organizācijas projektam par posmsecīgu vai, kur iespējams, paralēli secīgu darbu veikšanu un savlaicīgu atkritumu kārtu noseģšanu.
- e) Šķirošanas angārā un laukumos, kur plānotas rīcības ar atkritumiem Jāparedz un jārealizē pasākumi, tajā skaitā atbilstoša izolējoša seguma izbūve un uzturēšana, lai Paredzētās darbības laikā nepieļautu piesārņojošo vielu nokļuvi gruntī, pazemes ūdeņos un virszemes ūdeņos, tajā skaitā atkritumu transportēšanas un šķirošanas laikā.
- f) Nav pieļaujams veidot nešķirotu atkritumu uzkrājumus tam neparedzētajās vietās, kas var būt par infiltrāta veidošanās iemeslu.
- g) Ražošanas notekūdeņus un virszemes noteces ūdeņus jāsavāc, jānovada un jāizmanto atbilstoši Ziņojumā paredzētajam risinājumam. Nestandarta situāciju vai netipisku apstākļu pārvaldībai jāparedz un nepieciešamības gadījumā jānodrošina risinājumi piesārņoto notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai vai izvešanai.
- h) Notekūdeņu, infiltrāta apsaimniekošana veicama vadoties no konkrēto analīžu rezultātiem un apjomiem, nepieļaujot piesārņojuma nonākšanu apkārtējā vidē. Nepieciešamības gadījumā infiltrāts jāizved ārpus Poligona uz notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtām, kas spēj nodrošināt to attīrīšanu.
- i) Paredzētā darbība un vides kvalitātes monitorings veicams atbilstoši Ziņojumā norādītajam, tajā skaitā veicot gruntsūdens un virszemes ūdeņu kvalitātes, kā arī infiltrāta daudzuma un apglabātās atkritumu masas monitoringu atbilstoši Izstrādātājas ieteikumiem un Ziņojuma 8.nodaļā norādītajam, atbilstoši apsaimniekojot arī ražošanas notekūdeņus un lietus ūdeņus, lai nepieļautu piesārņojuma noplūdes.
- j) Jānodrošina regulārs esošais virszemes un gruntsūdens monitorings. Nepieciešamības gadījumā jāveic monitoringa urbumu tīrīšanu vai jāpārurbj tos no jauna reprezentatīvu rezultātu ieguvei. Ja tiek konstatēta

piesārņojuma nozīmīga vai sistemātiska palielināšanās, izvērtējami iespējamie tā cēloņi un sadarbībā ar Pārvaldi lemjams par nepieciešamo pasākumu veikšanu, t.sk. izvērtējama papildus monitoringa urbumu ierīkošana, konkrētās paraugu ņemšanas vietas un rādītājus jāaskaidro ar Pārvaldi Atļaujas grozījumu sagatavošanas gaitā. Monitoringa rezultāti iesniedzami arī Iecavas novada domei un Bauskas novada domei.

6.4.4. Ar Paredzēto darbību saistītie ietekmes aspekti, avāriju un negadījumu riski:

6.4.4.1. Galvenie nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspekti, kas saistāmi ar atkritumu apsaimniekošanu, izriet no konkrēto atkritumu īpašībām un paredzētajām atkritumu apstrādes, pārstrādes un noglabāšanas metodēm, to atbilstoša tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un uzraudzības, varbūtības un apjomiem, kādā bīstamas ķīmiskas vielas saturošs piesārņojums varētu nonākt vidē – gaisā, ūdenī vai gruntī. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros iespēju robežās ir novērtēta ietekme uz vides kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie posmi un aspekti, kuri var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi, lai Paredzētās darbības ietekme nepārsniegtu apjomus, kas sasniedz būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi.

6.4.4.2. Atbilstoši Ziņojumā ietvertajam novērtējumam un secinājumiem, – pie tehnoloģiski pareizi īstenota ražošanas procesa Paredzētās darbības sagaidāmā ietekme uz vidi, tajā skaitā ietekme uz gaisa kvalitāti, virszemes un pazemes ūdeņiem, grunti, cilvēku veselību, ekosistēmām u.c. aspektiem ir nebūtiska un maznozīmīga. Novērtēts, ka būtiska nelabvēlīga ietekme ar Paredzēto darbību var būt saistāma galvenokārt tikai tehnisku vai organizatorisku negadījumu situācijās, savukārt to, vai šāda kritērija griezumā Paredzētajai darbībai piemīt būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi – noteic negadījumu varbūtība, iespējamais nevēlamo/negatīvo seku apmērs, kā arī gatavība nestandarta situācijām, galvenokārt jau to nepieļaušana un novēršana (iespēja identificēt ietekmes aspektus un nodrošināt tiem savlaicīgus novēršanas, samazināšanas un pārvaldības pasākumus).

6.4.4.3. Paredzētās darbības atbilstība labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem virknē aspektu sniegta Ziņojuma 2.3.nodaļā, savukārt objekta darbības riska analīze un informācija par darba drošības un uzraudzības pasākumiem uzņēmumā sniegta Ziņojuma 4.12. nodaļā. Biroja viedoklis saistībā ar galvenajiem Poligona darbības tehnoloģiskajiem aspektiem un galvenajām ietekmēm uz vidi prognozēts šī Atzinuma 6. nodaļā. Secināms, ka šādas ar Paredzēto darbību saistāmas ietekmes apjoms ir tieši atkarīgs no ietekmes mazināšanas pasākumu precīzas nodrošināšanas un nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei. Viens no šādiem papildus nosacījumiem procesu uzraudzībai un kontrolei ir Paredzētās darbības ietekmju un vides stāvokļa monitorings, kuru jau dotajā brīdī regulē piesārņojošās darbības A kategorijas atļaujas noteiktas prasības un nosacījumi Ierosinātājas esošās darbības nodrošināšanai. Ziņojumā secināts, ka nav limitējoši vai ierobežojoši faktori, kuri varētu ietekmēt plānoto darbību un būvju izvietojumu, un kam būtu jāmeklē alternatīvi risinājumi, kā arī norādīts, ka darbības ar atkritumu apsaimniekošanu ārpus Darbības vietas netiek plānotas.

6.4.4.4. Novērtējis Ziņojumu, sabiedrības un iesaistīto institūciju un pašvaldību pārstāvju viedokļus, kā arī iepazīties ar Ierosinātājas plānoto sistēmu Paredzētās darbības ietekmju un apkārtnes vides stāvokļa monitoringam, Birojs no vienas puses secina, ka veiktie aprēķini un novērtējums neliecina, ka Paredzētās darbības rezultātā, ievērojot visus Ziņojumā norādītos tehnoloģiskos paņēmienus emisiju novēršanai un samazināšanai, varētu rasties vides piesārņojums, kas pārsniegtu normatīvajos aktos

noteiktās robežvērtības. Tai pat laikā Biroja ieskatā nepareizas darbības rezultātā dažādos tehnoloģiskajos posmos var tikt radīta ietekme uz vidi. Biroja vērtējumā uzmanība jāpievērš vairākiem aspektiem saistībā ar Ierosinātās esošo un plānoto darbību, proti, poligona vēsturiskajam piesārņojumam un apstāklim, ka jauno atkritumu šūnu plānots izveidot uz divām (esošās un rekultivētās) atkritumu krātuves daļām, līdz ar to – jaunās atkritumu noglabāšanas šūnas stabilitātei (pamatnei un sānu nogāzēm, kā arī izturīga savienojuma nodrošināšanai ar esošo izolējošo slāni), esošajai un jaunajai infiltrāta savākšanas drenāžas sistēmai un infiltrāta krātuves apjoma pietiekamībai, poligona gāzes savākšanai un sadedzināšanai, kā arī esošajai meliorācijas sistēmai, lai apzinātu nepieciešamo pārkārtojumu apjomu.

- 6.4.4.5. Kā jau minēts, jaunās atkritumu noglabāšanas šūnas pamatnei būs nepieciešama esošo atkritumu daļēja norakšana, kā arī rekultivētās izgāztuves atsegšana un daļēja atkritumu norakšana, lai veidotu izlīdzinātu pamatni jaunai šūnai atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Līdz ar to, veidojot jaunās šūnas sānu nogāzes, jāizmanto un jāizvēlas atbilstošus drošus tehniskos paņēmienus un būvmateriālus, tajā skaitā ģeosintētiskos būvmateriālus, kas novērš iespējamus grunts noslīdējumus, savukārt veidojot jauno atkritumu noglabāšanas šūnu, tās virsmu un sānu nogāžu formu, jāņem vērā esošā atkritumu slāņa sablīvējuma pakāpe, atkritumu kaudzes reljefa īpatnības, kā arī esošās šūnas drenāžas sistēma. Kā viens no būtiskākajiem piesārņojuma novēršanas un tā turpmākas nepieļaušanas pasākumiem, kas detalizēti iestrādājami būvprojektā un rūpīgi realizējams turpmāko darbu laikā, ir rūpīga jaunās atkritumu šūnas pamatnes sagatavošana, lai nepieļautu tās nevienmērīgu sēšanos, un it īpaši salaiduma vietas plēves slāņa hermetizācija ar esošās atkritumu krātuves izolējošo slāni. Šai nolūkā nepieciešams būvprojektā paredzēt ilgstoši noturīgus risinājumus, precīzu darba organizāciju un uzraudzību tieši būvdarbu veikšanas fāzē, gan pamatnes sagatavošanas laikā, gan māla slāņa izveides, gan plēves savienojuma veikšanai, gan sekojošiem darbiem nolūkā nepieļaut šo slāņu tik nevienmērīgu sēšanos vai bojājumus, kas varētu veicināt piesārņojuma (infiltrāta) noplūdi. Atbilstoši Ziņojumā norādītajai informācijai pašlaik nav plānoti un nepieciešami sanācijas darbi. Līdz ar to Biroja ieskatā, nepieciešams regulāri veikt plānoto monitoringu, sekot līdzi arī esošā vēsturiskā piesārņojuma izplatībai, lai nepieciešamības gadījumā lemtu par papildus pasākumu veikšanu.
- 6.4.4.6. Ziņojumā secināts, ka Poligona tuvākajā apkārtnē esošie kultūrvēsturiskie objekti pārsvarā ir samērā izolēti un no apkārtējās ainavas nošķirti objekti; atsevišķas ēkas vai kapsētas, kas atrodas apdzīvotu vietu teritorijā vai robežojas ar ceļiem un/vai lauksaimniecības zemēm, neveido kultūrvēsturiski vienotu ainavu; no ainavas ekoloģiskā novērtējuma viedokļa aplūkojamai un tai pieguļošajai teritorijai nav augsts potenciāls, tomēr ainavai raksturīgs Zemgales līdzenumam izteiktais plašums, kas konkrētajā vietā izpaužas ar plašu lauksaimniecības zemju, viensētu un nelielu apdzīvotu vietu miju. Poligons "Grantiņi" atrodas līdzenā, lēzeni viļņotā teritorijā, un uz apkārtnē esošo lauksaimniecības zemju, viensētu un koku puduru fona izdalās kā antropogēns elements. Ziņojumā norādīts, ka bijušās rekultivētās atkritumu izgāztuves veidols kopumā pēc rekultivācijas ir iekļāvies apkārtējā ainavā, savukārt aktīvā atkritumu noglabāšanas krātuve veido savdabīgu, vienmuļu kalnu. Kā ainavas kompensējošais elements, nosedzot antropogēno veidojumu – atkritumu kalnu, paredzēta divu līmeņu – koku un krūmu stāva apstādījumu veidošana pa poligona perimetru, kas kalpos arī kā barjera viegli lidojošo atkritumu frakciju uztveršanai, novēršot/mazinot apkārtējās teritorijas piegružošanu, tomēr jāreķinās, ka laika gaitā atkritumu kalna augstums turpinās palielināties.
- 6.4.4.7. Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 "*Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi*" (turpmāk –

Noteikumi Nr.131) 2.16.punktu nevēlams notikums (incidents) ir negatīvas pārmaiņas objekta ekspluatācijas gaitā, piemēram, tehnoloģiska vai mehāniska rakstura bojājumi, neapzināta vai apzināta nepareiza ekspluatācija, kā arī citas novirzes no tehnoloģiskā procesa režīma vai ārējie faktori, kas nav izraisījuši rūpniecisko avāriju. Savukārt rūpnieciska avārija atbilstoši šo noteikumu 2.19.punktam ir notikums, ko izraisa nekontrolējamas vai nekontrolētas norises tādu objektu ekspluatācijas laikā, uz kuriem attiecas šie noteikumi, piemēram, liela apjoma emisija, ugunsgrēks vai eksplozija, kas uzreiz vai pēc kāda laika pašā objektā vai ārpus tā nopietni apdraud cilvēku veselību vai vidi un kas saistīts ar vienu vai vairākām bīstamām vielām. Paredzētā darbība ietver nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanu, šo atkritumu sastāvā var būt arī bīstamie atkritumi (Ziņojumā pieņemts, ka līdz 0,5% no kopējās nešķirotu sadzīves atkritumu masas). Tomēr Paredzētā darbība nav uzskatāma par tādu, kas kvalificētos kā rūpniecisko avāriju riska objekts. Poligonā netiek pieņemti dažādu veidu bīstamie atkritumi un tas netiek paredzēts arī turpmāk.

6.4.4.8. Ziņojumā identificēts, ar kādiem negadījumu riskiem pie noteiktiem apstākļiem un to attīstības scenārijiem varētu būt saistīta plānotā sadzīves atkritumu šķirošanas iekārtas un Poligona darbība (ņemot vērā to, ka negadījumu var izraisīt ne tikai nekontrolēti tehnoloģiskie procesi vai darbības ar bīstamajiem atkritumiem, bet arī nekontrolējamas darbības vai negadījumi ārpus darba teritorijas). Riska novērtējuma ietvaros Ziņojumā ir apskatītas galvenās ražošanas procesa stadijas, būtiskākie faktori, kas var izraisīt avārijas situāciju un secināts, ka galvenie ar nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanu saistītie riski ir sprādzienbīstamība, ugunsgrēks, degvielas noplūde no transporta. Negadījumu riski var izpausties dažādās ražošanas procesa stadijās – atkritumu piegādes, izkraušanas un iekraušanas laikā, nešķirotu atkritumu īslaicīgās uzglabāšanas laikā, atkritumu šķirošanas procesā, atšķirotu atkritumu un materiālu īslaicīgās uzglabāšanas laikā, kā arī atkritumu un materiālu izvešanas laikā. Būtiskākie faktori, kas var izraisīt avārijas situācijas, ir identificēti sekojoši:

6.4.4.8.1. Poligona personāla pieļautās kļūdas.

6.4.4.8.2. Tehnoloģisko iekārtu aprīkojuma kļūdas un bojājumi.

6.4.4.8.3. Elektroenerģijas padeves pārtraukums.

6.4.4.8.4. Dabas stihijas.

6.4.4.8.5. Nešķirotu atkritumu sastāvs.

6.4.4.9. Ziņojumā veikta iespējamo nestandarta situāciju analīze, iespējamo seku apraksts, piesārņojuma bīstamības novērtējums, norādīti nepieciešamie pasākumi ārkārtas/avārijas situācijas novēršanai un veicamie pasākumi avārijas risku samazināšanai – gan attiecībā uz ēku projektēšanu (ugundzēsība, zibens novadīšana), gan trauksmes automātiskās sistēmas ierīkošanu angāra telpās, tehnoloģisko iekārtu aprīkošanu ar automātisko vadības un brīdināšanas sistēmu, kā arī ar ugunsdrošības sensoriem un atsevišķām paaugstinātas ugunsbīstamības iekārtām, darba drošības prasību ievērošanu personālam (instrukcijas, rīcības plāni avāriju gadījumos, apmācības, individuālie darba aizsardzības līdzekļi).

6.4.4.10. Saskaņā ar Ziņojumu potenciālie avāriju radītie vides riski nav vērtējami kā augstas varbūtības notikumi, ja tiek ievēroti ekspluatācijas noteikumi, organizatoriski un inženiertehniski pasākumi avāriju situāciju nepieļaušanai. Lai nodrošinātu savlaicīgu cilvēku evakuāciju un radītu nosacījumus veiksmīgai evakuācijai, atkritumu šķirošanas angārā, personāla un administratīvajā ēkā paredzēta automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma; atkritumu šķirošanas angārā paredzēto tehnoloģisko iekārtu kontroli un vadību paredzēts centralizēti apvienot vienā skapī – panelī, kurš novietots drošā un pārskatāmā vietā (t.i. zem

šķirošanas iekārtas platformas), un kurš būs pilnībā atbilstošs visām saistošajām normatīvo aktu prasībām. Vadības paneli, tāpat kā katru no iekārtām atsevišķi, plānots aprīkot ar avārijas slēdzi; periodiski atkritumu šķirošanas tehnoloģiskā procesa iekārtām paredzēts veikt ekspertu pārbaudes to drošas ekspluatācijas nodrošināšanai. Paredzēts sagatavot darba instrukcijas un aprakstus strādājošiem, kas veiks dažādas tehnoloģiskā procesa operācijas, darbiniekus paredzēts apgādāt ar darba apstākļiem atbilstošiem individuālajiem darba aizsardzības līdzekļiem, ražotnē plānots uzstādīt attiecīgu ugunsdzēsības aprīkojumu, izstrādāt plānu rīcībai avāriju gadījumos, regulāri veikt strādājošo apmācību un instruktāžu. Saskaņā ar Ziņojumā veikto riska analīzi, nepastāvēs ievērojami riski blakus Paredzētās darbības vietai esošajiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem. Ārkārtas situācijā paredzēts individuāli informēt blakus dzīvojošos iedzīvotājus un blakus esošo uzņēmumu darbiniekus.

- 6.4.4.11. Novērtējot Ziņojumu, Birojs kopumā var pievienoties Ziņojuma Izstrādātājam, ka pie nosacījuma, ja Poligonā paredzētais tehnoloģiskais process un Paredzētajai darbībai noteiktie emisiju samazināšanas, procesu kontroles un ietekmes samazināšanas pasākumi atbildīs Ziņojumā paredzētajiem, ar Poligona darbību saistītie negadījumu riski nerada priekšnosacījumu Paredzētās darbības būtiskai nelabvēlīgai ietekmei uz vidi, tomēr papildus iepriekšminētajam Birojs uzskata par nepieciešamu akcentēt sekojošus jautājumus, kam pievēršama papildus uzmanība un prasību iekļaušana A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā:
- 6.4.4.11.1. Drenāžas sistēmu iespējamai konstatēšanai un, ja nepieciešams noslēgšanai / pārveidei Paredzētās Darbības vietās, tajā skaitā no rekultivētās izgāztuves.
  - 6.4.4.11.2. Drošai darbu veikšanai līdz būvdarbu uzsākšanai un to laikā, kā arī turpmākajai Poligona ekspluatācijai, nodrošinot esošo un plānoto atkritumu šūnu nogāžu stabilitāti un drošus darba apstākļus.
  - 6.4.4.11.3. Stabīlai un pret deformāciju noturīgai pamatnes un izolējošā slāņa izveidei, esošās izolējošās plēves savienošanai ar jauno segumu veidā, kas nodrošina savienojuma hermētiskumu un noturīgumu turpmāko darbu un krātuves ekspluatācijas laikā.
  - 6.4.4.11.4. Atkritumu uzskaiti, izvietošanai un apsaimniekošanai veidā un apjomā, kas atbilst Atļaujas nosacījumiem, savlaicīgi pieprasot nepieciešamos grozījumus un saņemot nosacījumus Paredzētās darbības akcepta gadījumā.
  - 6.4.4.11.5. Nodrošinot visu esošo un paredzēto infrastruktūras objektu un sistēmu savlaicīgu izveidi un atkritumu uzskaiti un precīzu plānoto darbu veikšanu, ievērojot segumu hermētiskuma nodrošināšanu, infiltrāta dīķu regulāru uzraudzību nolūkā nepieļaut pārplūdi, Poligona gāzes sadedzināšanu, notekūdeņu attīrīšanas ietaišu atbilstošu darbību un sistemātisku monitoringa turpināšanu.
- 6.4.4.12. **Līdz ar to, Birojs uzskata, ka saskaņā ar Novērtējuma likuma 20.panta (10)daļu ir norādāms, ka Ierosinātajai ir jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana un veicama darbinieku apmācība atbilstoši konkrēto darba vietu specifikai visiem identificētajiem riska faktoriem, nodrošinot gan atbilstošu darba un drošības aprīkojumu, inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus darbu veikšanai, gan izstrādājot pasākumu plānus negadījumu nepieļaušanai un novēršanai. Visu atšķīrto bīstamo atkritumu uzglabāšanas procesā jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, detalizēti izstrādājot konkrētus nosacījumus šo atkritumu uzglabāšanai un tālākai apsaimniekošanai, lai nepieļautu avārijas situācijas.**

Birojs, sniedzot šo atzinumu, nav konstatējis tādus apstākļus, kas būtu par pamatu aizliegt Ierosinātās Paredzēto darbību, tajā pat laikā darbība ir iespējama tikai ievērojot gan Ziņojumā paredzētos, gan Biroja noteiktos obligātos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama, ja tiek saņemts Paredzētās darbības akcepts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātās nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21.panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija, vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama.

Direktors

A.Lukšēvics

2017.gada 25.oktobrī

